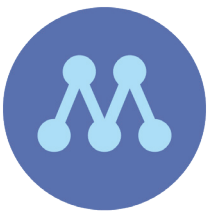
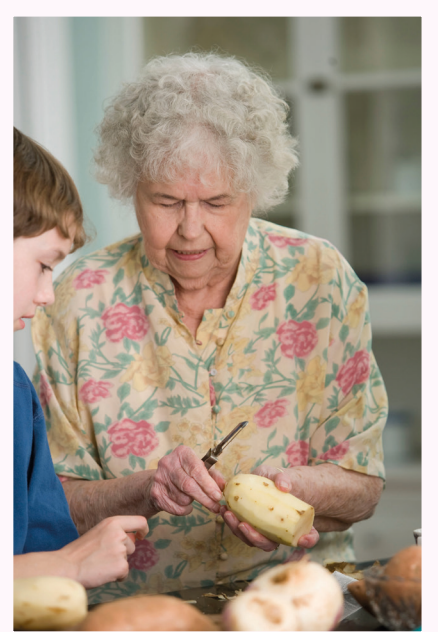

Gemensamt ansvar för framtidens Örebro

Kommunledningen i Örebros övergripande strategier
och budget för 2024 med plan för 2025-2027

Innehåll

Vi tar ansvar i en tuff tid	3
Så styr vi Örebro	5
Lärande, utbildning och arbetsmarknad	7
Ett tryggt Örebro genom livet.....	8
Ett hållbart och växande Örebro.....	9
Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur	11
Sammanställning av målformuleringar	12
Tabell 1. Målformuleringar	12
Tabell 2, vilka nämnder som berörs av vilka mål	13
Ägardirektiv för de kommunägda bolagen	15
Örebro Rådhus AB	15
ÖrebroBostäder AB.....	16
ÖBO Omsorgsfastigheter	17
Västerporten Fastigheter AB	17
ÖBO Husaren AB	18
Örebroporten Fastigheter AB.....	18
Gustavsvik Resorts AB	19
Futurum Fastigheter i Örebro AB.....	19
Örebrokompaniet AB	20
Örebro Parkering AB	21
Länsmusiken i Örebro AB	22
Kumbro Utveckling AB.....	22
Kumbro Stadsnät AB.....	23
Kumbro Vind AB	23
Biogasbolaget i Mellansverige AB.....	23
Örebro Läns Flygplats AB	24
Region Örebro Innovation AB.....	25
Förutsättningar för perioden 2024–2027	27
Bilaga 1 Driftbudgetramar 2023–2024 förändring	51
Bilaga 2 Investeringsprogram för 2024 med plan för 2025–2027	55

Vi tar ansvar i en tuff tid

Örebro kommun fortsätter att växa och utvecklas. Nya människor vill flytta hit, företag vill växa och etablera sig här och kvaliteten i vår välfärd är fortsatt hög. Samtidigt har den här kommunledningen bildats för att hantera de utmaningar och svåra tider som vi står inför och med den här budgeten tar vi nya steg på den vägen.

Övergripande strategi och budget för år 2024 är den här politiska majoritetens andra budget. Den förra budgeten arbetades fram under hösten efter att våra tre partier förhandlat fram en gemensam plattform efter valet 2022. Det vi enades om var vår vilja att ta ansvar för Örebro kommun.

Vi enades om att tydligare utveckla det trygghetsskapande arbetet gentemot våra medborgare tillsammans med Polisen och civilsamhället. Vi enades kring att välfärdens kvalitet ska säkras så att alla barn kan nå kunskapsmålen i skolan och att alla som behöver ska få en trygg vård och omsorg. Och vi i enades kring att fortsätta att utveckla Örebro med nya etableringsområden för näringsliv och bostäder.

År 2024 är det mest utmanande året på mycket länge. Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader gör det tufft att få pengarna att räcka till. Kommunledningen är överens om att god ekonomisk hushållning innebär att Örebro kommun ska ha ett resultat där intäkterna överstiger utgifterna och där investeringstakten ska vara långsiktigt hållbar. Inför det tuffa året som nu kommer har vi enats kring att något skruva ned resultatmålet samt att jobba på ett delvis nytt sätt med effektiviseringarna. Istället för att lägga ut samtliga effektiviseringar generellt kommer kommundirektörens ledningsgrupp få återkomma med förslag som hämtar hem cirka hälften av det totala effektiviseringsuppdraget.

Vi vet att barnkullarna kommande år blir mindre inom både förskola och grundskola, samtidigt som eleverna på gymnasieskolan ökar. Det här är en ny utmaning för en kommun som är van vid att växa, van vid att bygga nya förskolor och skolor ofta. Under 2024 kommer arbetet inriktas mot att anpassa lokalbeståndet till en ny verklighet.

Samtidigt ser vi hur de långsiktiga behoven av vård- och omsorg ökar i takt med allt fler blir allt äldre. Inom äldreomsorgen pågår det samtidigt ett arbete med att effektivisera verksamheten för att komma till rätta med budgetunderskott och med att ta fram nya arbetssätt där välfärdstekniken måste användas i större utsträckning än idag för att personalen ska kunna göra det som de är bäst på – att ta hand om människor med behov av hjälp. Det har också påbörjats ett arbete för att upptäcka och förebygga välfärdsbrottlighet. Företag och individer som fuskar måste stoppas för att pengarna ska kunna gå till de som verkligen behöver samhällets hjälp.

Det här är en stram budget. Hög inflation och ökande kostnader för både livsmedel och el påverkar kommunen på olika sätt. Ökande pensionskostnader har en direkt och påtaglig påverkan på kommunens budget med en stor puckel 2024. Vi ser att vi har en tuff tid framöver, men förhoppningen är att det lättar redan under kommande år.

Vi är beredda att ta ansvar för Örebro i och genom en tuff tid.

John Johansson
Socialdemokraterna

Anders Åhrlin
Moderaterna

Jimmy Nordengren
Centerpartiet

Så styr vi Örebro

Styrning och ledning

Övergripande strategier och budget (ÖSB) är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och styrelser. ÖSB beskriver den politiska ambitionen för innevarande mandatperiod.

Kommunfullmäktige anger här strategiska mål för mandatperioden. Dessa mål är långsiktiga men omprövas inför varje nytt budgetår. Utöver de strategiska målen finns det ett antal riktade uppdrag till nämnder och styrelser. Dessa ska, om inte annat anges, påbörjas under budgetåret och redovisas i samband med nämndernas/bolagens årsberättelse/årsredovisning i enlighet med särskilda anvisningar från kommunstyrelsen. Övriga kommunala styrdokument som program, strategier, policys och liknande är underordnade målen i ÖSB.

Uppdragen i ÖSB 2024 ska läsas som uppdragsinriktningar som ska påbörjas och om möjligt slutföras under året. Varje uppdrag ska prövas av ansvarig nämnd för att identifiera de uppdrag som nämnden kan ansvara för. Det finns uppdrag i varje kapitel som är applicerbara på fler än en nämnd. Nämnderna kan därför inte bara förhålla sig till de mål och uppdrag som finns i ett specifikt kapitel då det kan finnas mål och uppdrag i andra kapitel som berör den aktuella nämnden.

Det finns ett antal mål som behöver brytas ner i aktiviteter på nämndnivå och som ska följas upp på kommunövergripande nivå. Vilka mål detta är framgår i bilaga 2.

God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska enligt kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning i all sin verksamhet, inklusive de kommunala bolagen. Vad god ekonomisk hushållning är behöver utgå från den egna situationen och de egna förutsättningarna för ekonomi och verksamhet. Kommunallagen anger vidare att budgeten ska innehålla finansiella och verksamhetsmässiga mål av betydelse för god ekonomisk hushållning (GEH-mål). Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska delårsrapportens (delår 2) och årsredovisningens förvaltningsberättelser innehålla en utvärdering om målen av betydelse för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. För Örebro kommun utgörs GEH-målen av samtliga finansiella mål samt ett urval av de strategiska målen. Vilka strategiska mål som utgör våra GEH-mål framgår av tabell 1 på sidan 11.

På övergripande nivå bedöms GEH-målen vara uppfyllda när följande resultat uppnåtts:

- minst tre av fyra finansiella mål är uppfyllda samt
- minst 70 procent av de nämnd- och bolagsmål som är relaterade till de verksamhetsmässiga GEH-målen är uppfyllda.

De fyra finansiella målen är:

- Verksamhetens resultat ska uppgå till minst 0,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet ska ha en självfinansieringsgrad på minst 95 procent.
- Koncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exklusive exploateringsinvesteringar, ska uppgå till max 14 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Kommunens soliditet ska uppgå till minst 50 procent, inklusive pensionsförpliktelser men exklusive internbankens påverkan.

Nämndernas och bolagsstyrelsernas uppdrag

Varje nämnd ansvarar för att, förutom att säkra sitt grunduppdrag, bidra till utveckling inom de utpekade strategiska målen – se sammanställning av de strategiska målen och vilka mål som appliceras på vilka nämnder i Tabell 2. Bolagen får i uppdrag att göra en bedömning av vilka strategiska mål de kan bidra till. Nämnder och styrelser formulerar därefter egna nämndmål/bolagsmål för de strategiska mål som nämnden/bolaget är berörda av. Dessa utgår från reglemente, respons på planeringsförutsättningar (nämnderna), nulägesöversikt (bolagen) och uppdragen. Slutligen beslutar nämnden/styrelsen vilka mätbara indikatorer som ska vara kopplade till respektive nämndmål/bolagsmål.

Nämnden/bolaget ska tydliggöra hur bedömningen av om målet är uppfyllt eller inte ska ske.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att följa upp och analysera, i förhållande till de mål som beslutats, vad som åstadkommit och varför. Rapporteringen ska ange om målen är uppfyllda eller ej samt bestå av analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar och fördjupar utfallet i förhållande till uppsatta mål. Rapporteringen sker främst i form av respons på planeringsförutsättningar (nämnderna), nulägesöversikt (bolagen), delårsrapporter och årsberättelse, men kan även komma att ske i annan form.

Nämnden är ansvarig för den verksamhet som bedrivs och att de resurser som kommunfullmäktige tilldelat i budgeten används på så sätt att målen för verksamheten uppnås. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning. Nämnder och helägda bolag har, utöver vad som anges i anvisningar från kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.

Ett strategiskt mål bedöms vara uppfyllt när minst 70 procent av de nämnd- och bolagsmål som är relaterade till det strategiska målet är uppfyllda. På övergripande nivå bedöms målen vara uppfyllda när minst 13 av de 19 strategiska målen är uppfyllda.

Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

Utgångspunkten i Örebro kommun är att kommunen är till för medborgaren. All verksamhet ska utgå ifrån medborgarnas behov och inte från hur kommunen är organiserad. Den kommunala servicen ska präglas av ett gott och värdigt bemötande, med en rättssäker och trygg myndighetsutövning. Principen om barns bästa ska alltid gälla. För att det här ska vara möjligt krävs skickliga medarbetare och modiga chefer.

Örebro kommun ska arbeta för en hållbar samhällsutveckling ekonomiskt, socialt och ekologiskt, med utgångspunkt i FN:s globala hållbarhetsmål. Det innebär att en del av de strategiska målen och uppdragen i den här budgeten förutom att förbättra den kommunala verksamheten även syftar till att nå de globala hållbarhetsmålen. Kommunala upphandlingar är ett viktigt verktyg i arbetet med en hållbar samhällsutveckling.

Hela Örebro kommun ska leva och växa, både landsbygden och staden.

Strategiska mål

- Varje nämnd ska ha en ekonomi i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning.
- Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö.

Uppdrag för 2024

- Ta fram ett arbetssätt/färdplan för hur Örebro kommun ska arbeta planmässigt med konkreta insatser för att Örebro kommun ska bli en tryggare och säkrare plats att leva, bo, studera och arbeta i för hbtqi-personer.
- Skapa fler praktikplatser i kommunens verksamheter.
- Varje nämnd skall upprätta en kompetensförsörjningsplan för sitt ansvarsområde. Uppföljning av planens verkställande ska ske i nämndens ordinarie uppföljningsarbete.
- Kommunstyrelsen ska upprätta kompetensförsörjningsplan för tvärgående behov och initiativ som syftar till att lyfta kommunens generella kompetens och förmåga.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag på effektiviseringar som uppgår till 50 miljoner kronor för 2024 samt för effektiviseringar för år 2025 och 2026.

Lärande, utbildning och arbetsmarknad

Kommunens förskolor och skolor ska ge varje barn och elev förutsättningar att lyckas. Alla har rätt till en bra start i livet, det ger trygghet och skapar framtidstro. Elever har olika behov och förutsättningar vilket alla skolor ska ha möjlighet att möta och arbeta med. I detta arbete ska elevhälsan stärkas för att underlätta lärarnas arbete och för att genom tidiga insatser möta barn och elevers behov. Skolorna i Örebro kommun ska vara trygga platser med fokus på lärande och kunskapsutveckling. Kränkningar eller mobbning ska inte förekomma.

Förskolan har ett viktigt pedagogiskt uppdrag som ger barn grunden i deras språkliga utveckling och förbereder dem för skolan. För att fler barn ska få ta del av förskolans lek- och lärmiljö behöver arbetet med den uppsökande verksamheten fortsätta.

SFI-verksamheten ska i större utsträckning se till att elever ges språkliga förutsättningar för att klara sig i det svenska samhället. SFI ska i högre grad kombineras med praktik eller yrkesspår för att möjliggöra effektivare och bättre språkinläring samt en snabbare väg till jobb och studier för nyanlända.

För de som inte klarat skolan eller på andra sätt hamnar utanför arbetsmarknaden är det centralt med kvalitativa utbildningsinsatser som möjliggör omställning, yrkesutbildning och utbildning för vidare studier. Utbildning är den tydligaste vägen till egenförsörjning och kommunen behöver en vuxenutbildning som motsvarar invånarnas behov.

Arbetsmarknadsinsatserna ska bättre möta upp arbetsmarknadens krav och kommuninvånarnas behov i syfte att minska antalet personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden.

Strategiska mål

- Alla elever ska nå kunskapsmålen i skolan.
- Alla barn och elever ska känna trygghet och studiero.
- Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling.
- Kommuninvånare som står utanför arbetsmarknaden ska snabbare komma i egen försörjning.
- Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska.

Uppdrag för 2024 för förskola, grundskola och gymnasieskola

- Den kommunala resursfördelningsmodellen för förskola och grundskola ska revideras och viktas i syfte att minska skolsegregationen och öka kunskapsresultaten.
- Fördelningen av statsbidrag för likvärdig skola inom grundskola ska viktas i syfte att öka kunskapsresultaten.
- Avveckla pedagogisk omsorg.
- Utveckla barnomsorg på obekvämtid i kommunal regi.
- Underlätta för skolverksamheten på landsbygden.
- För att möta framtidens behov och utmaningar genomföra en övergripande översyn av grundskolans och förskolans lokaler.
- Utöka samverkan gällande yrkesutbildningar mellan vuxenutbildningen och gymnasieskolan.
- Skapa en struktur och ett arbetssätt för samverkan mellan gymnasieskolan och grundskolan i syfte att stötta elever som riskerar att inte nå behörighet till gymnasiet.

Uppdrag för 2024 för vuxenutbildning och arbetsmarknad

- Vidareutveckla arbetet med uppsökande verksamhet inom försörjningsstöd.
- Samverka kring arbetsmarknadsinsatser kopplat till GVI (Group Violence Intervention) och andra brottsförebyggande insatser.
- Genomföra insatser inom SFI för att nå ett högre deltagande på arbetsmarknaden för kvinnor.

Ett tryggt Örebro genom livet

Örebro kommun ska vara en trygg plats att leva, verka och bo på genom hela livet. Vi ska ha en trygg välfärd som finns där när vi behöver den. För att klara av att den demografiska utmaningen med en ökande andel äldre och en minskande andel i arbetsför ålder behöver välfärdsyrkena attrahera fler. Investeringar i välfärdsteknik är en viktig del av lösningen. Medarbetare som trivs och mår bra skapar förutsättningar för välmående verksamheter, det ska var tryggt att åldras i Örebro kommun.

I Örebro verkar vi för ett jämställt och jämlikt samhälle. Alla ska känna sig trygga i hemmet, bostadsområdet, på landsbygden och i staden. Den farligaste platsen för en kvinna är i hemmet och den hedersproblematik som råder i vårt samhälle är både allvarlig och medför stort lidande. Insatser mot narkotikamissbruk och droghandel måste systematiseras ytterligare för att ta itu med de problem vi ser. Befintliga insatser såsom arbetet med GVI kommer att behöva integreras ännu mer i kommunens verksamheter. Örebro ska bli tryggare för alla.

Det ska vara ordning och reda i Örebro kommuns välfärd. Idag går flera verksamheter med stora underskott. Ett omtag ska göras för att anpassa organisationen till vad den bör kosta och kostnaderna för de externa placeringarna inom socialtjänst och funktionsstöd måste minskas. Arbetet med rehabiliterande arbetssätt och nära vård ska fortsätta integreras i det ordinarie arbetet. Arbetet med att minska fusk och de oegentligheter som förekommer mot vårt välfärdssystem kommer systematiseras och stärkas. Varje skattekrona ska gå till vad som avses, detta är centralt om vi ska ha en välfärd att lita på även i framtiden.

Strategiska mål

- Örebro kommun ska bidra till att minska utanförskapet, den psykiska ohälsan och den sociala utsattheten.
- Välfärden i Örebro kommun ska hålla hög kvalitet.
- Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun.
- Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden.

Uppdrag för 2024 för det sociala välfärdsområdet

- Medarbetarnas arbetsuppgifter ska renodlas inom verksamhetsområdena vård och omsorg samt funktionsstöd.
- Skapa förutsättningar och påbörja arbetet för en mer effektiv organisation inom äldreomsorgen.
- Användning av välfärdsteknik ska vara huvudalternativet vid verkställande av insats, förskrivning av hjälpmedel eller val av arbetsmetod.
- Minska genomsnittskostnaderna för placeringarna inom socialnämnden och funktionsstödsnämnden.
- Skapa förutsättningar för fler gruppboenden samt serviceboenden.
- Tydliggör ansvarsfördelningen mellan samhällets aktörer i arbetet mot en nollvision mot hemlöshet.

Uppdrag för 2024 för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet

- Ta fram en ny plan i arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck.
- Metodutveckla kommissionen mot välfärdsbrottslighet.
- Metodutveckla narkotikateamet.
- Kommunens säkerhetsavdelning ska stärkas och bli mer operativ.
- Initiera arbetet för ett trygghetscenter i VOX-området.

Ett hållbart och växande Örebro

Örebro ska vara attraktivt för människor att verka, leva och bo i. Kommunens boende- och närmiljöer ska vara hälsosamma, trygga och säkra samt skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor och sociala sammanhang. Det växande Örebro planeras utifrån ett helhetstänk där jordbruksmark ska värnas i så stor utsträckning som möjligt. Arbeta och insatser för att bibehålla ett högt Nöjd Kund Index (NKI) gällande bygglovsprocesser är viktigt för Örebros fortsatta utveckling.

Arbetet för en hållbar och god mobilitet i hela kommunen ska fortsätta och Örebro ska utvecklas med god infrastruktur, strategisk planering och i nära dialog med näringslivet. Örebro ska också fortsätta utveckla sin position som ledande logistiknav. Örebro ska vara en attraktiv gång- och cykelstad med en effektiv kollektivtrafik och fungerande biltrafik.

Örebro kommun ska ta ansvar i klimatfrågan och arbeta med prioriterade åtgärder för att minska klimatbelastningen. Kommunkoncernen ska bli självförsörjande på klimatsmart el samtidigt som ett aktivt arbete ska ske med fokus på hållbar energianvändning. Att skapa och bevara olika typer av grönområden och tillgängliga naturområden är viktigt för den biologiska mångfalden, men också för att möjliggöra ett attraktivt natur- och friluftsliv för alla.

I Örebro ska kultur- och fritidslivet vara tillgängligt, inkluderande och tryggt. Att skapa mötesplatser och möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid för alla åldrar och skeden i livet har många fördelar. Bland annat gynnas både folkhälsa och integration.

Möjlighet till möten, lek, motion och rörelse i hela kommunen är en viktig del av Örebros utveckling och i det spelar civilsamhället en stor roll.

Strategiska mål

- I Örebro ska tillgången på bostäder i högre grad överensstämma med efterfrågan och behov både vad gäller fastighetstyp, läge och prisbild.
- Inom och mellan våra stadsdelar behövs fler och mer varierade bostadstyper.
- Örebro kommun ska fortsatt vara attraktivt för företag att växa och etablera sig i.
- Örebro kommunkoncern ska bli 100 procent självförsörjande på klimatsmart el
- Inom Örebro kommunkoncern ska energieffektiviseringen öka.
- Öka den biologiska mångfalden och andelen giftfria miljöer.
- Säkra en hållbar och resilient vattenförsörjning.

Uppdrag för 2024 för samhällsbyggnad

- Fortsätta arbetet med BRT etapp 2 och 3 tillsammans med Region Örebro län.
- Arbetet med medborgardialoger inom samhällsbyggnadsområdet ska utvecklas.
- Tillsammans med ÖBO och privata fastighetsägare skapa bättre förutsättningar för efterfrågade bostäder i hela kommunen.
- Skapa förutsättningar för att underlätta klimatsmarta åtgärder och hållbara lösningar för nybyggnation och befintlig byggnation.
- Genom kommunövergripande arbete underlätta att hitta parkering i Örebro.
- Arbeta för att naturmiljöer blir mer tillgängliga för kommuninvånare.
- Med underhållsplaner som grund fortsätta arbetet för att bättre planera, prioritera och samordna kommunens investeringar.

Uppdrag för 2024 för klimat och miljö

- Arbeta med uppföljning och efterlevnad av klimatstrategin och dess aktivitetsplan.
- Genom informationsinsatser bidra till att fler privatpersoner och fastighetsägare installerar solceller.
- Kartlägga och initiera en samordning av kommunkoncernens övergripande elförbrukning.
- Prioritera och arbeta med åtgärder för att effektivisera energianvändningen i kommunkoncernen.
- Utreda system och organisation för möbel- och materialåterbruk i Örebro kommunkoncern.
- Arbeta för att bevara och restaurera mark- och vattenmiljöer.

Uppdrag för 2024 för trygghet i det offentliga rummet

- Prioritera åtgärder för att öka tryggheten och säkerheten i centrala Örebro.
- Trygghets- och säkerhetsarbetet ska utvecklas och vara en viktig aspekt i samhällsplaneringsprocessen.

Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur

Civilsamhället, näringslivet och det offentliga skapar tillsammans en kommun där många vill leva och bo.

Här förenas landsbygdens lugn med stadens brus. I Örebro finns goda möjligheter till stimulerande arbete och en rik fritid. Örebro kommuns näringslivsprogram är vägledande i arbetet för näringsliv och tillväxt. På så sätt får vi en fortsatt positiv utveckling av Örebro.

Örebro kommun har ett kultur- och föreningsliv som ger utrymme för kreativitet, utveckling och ett socialt sammanhang. Det finns en bredd i kultur- och föreningslivet som bidrar till attraktiva mötesplatser och Örebroarnas välbefinnande. Det är vi stolta över.

Strategiskt mål

- Örebro kommun ska erbjuda ett utvecklande, aktivt och tryggt kultur-, fritids- och föreningsliv.

Uppdrag 2024 för näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur

- Med näringslivsprogrammet som grund skapa forum för dialoger anpassade efter näringslivet varierande behov.
- I samråd med näringslivsdialogerna identifiera utvecklingsbehov i den kommunala servicen gentemot näringslivet.
- Säkra Open Arts långsiktiga finansiering.
- Kartlägga behovet av kompetensutveckling om Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF, inom Kultur- och fritidsförvaltningen.
- Samarbeta med civilsamhället i syfte att få fler barn och unga engagerade i Örebros föreningsliv.
- Kartlägga de initiativ som finns där föreningsliv och fastighetsägare vill etablera idrottsytor.

Sammanställning av målformuleringar

Tabell 1. Målformuleringar

	Målformulering	Kan kopplas till detta område i PHU*	Dessa mål är GEH-mål
1	Varje nämnd ska ha en ekonomi i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning.	6	
2	Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö.	6	x
3	Alla elever ska nå kunskapsmålen i skolan.	2	x
4	Alla barn och elever ska känna trygghet och studiero.	2	
5	Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling.	1, 2, 3	
6	Kommuninvånare som står utanför arbetsmarknaden ska snabbare komma i egen försörjning.	2	x
7	Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska.	2	x
8	Örebro kommun ska bidra till att minska utanförskapet, den psykiska ohälsan och den sociala utsattheten.	1, 2, 3	
9	Välferden i Örebro kommun ska hålla en god kvalitet.	3	x
10	Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun.	1, 4	
11	Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden.	1	
12	I Örebro ska tillgången på bostäder i högre grad överensstämma med efterfrågan både vad gäller fastighetstyp, läge och prisbild.	4	
13	Inom och mellan våra stadsdelar behövs fler och mer varierade bostadstyper.	4	
14	Örebro kommun ska fortsatt vara attraktivt för företag att växa och etablera sig i.	2, 4	x
15	Örebro kommunkoncern ska bli 100 procent självförsörjande på klimatsmart el.	4, 5	
16	Inom Örebro kommunkoncern ska energieffektiviseringen öka.	4, 5	x
17	Öka den biologiska mångfalden och andelen giftfria miljöer.	4, 5	
18	Säkra en hållbar och resiliert vattenförsörjning.	4, 5	
19	Örebro kommun ska erbjuda ett utvecklande, aktivt och tryggt kultur-, fritids- och föreningsliv.	1, 2, 3	x

*PHU – Program för hållbar utveckling

Målområde 1. Örebro i sin fulla kraft

Målområde 2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

Målområde 3. Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

Målområde 4. Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

Målområde 5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

Målområde 6. Hållbara och resurseffektiva Örebro

Tabell 2, vilka nämnder som berörs av vilka mål

Mål	KS	VAN	FSN	GSN	GAN	SON	VON	FUN	MEN	TSN	BMN	KFN	ÖFN
1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3				x	x								
4			x	x	x							x	
5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6	x				x								
7	x				x	x		x		x			
8	x		x	x	x							x	
9			x	x	x	x	x	x					
10	x								x	x	x	x	
11	x			x	x	x			x			x	
12	x*								x*		x*		
13	x*										x*		
14	x								x				
15	x*												
16	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*
17	x*								x*	x*	x*		
18	x								x	x	x		
19	x											x	

* Övergripande mål som behöver brytas ner i aktiviteter på nämndnivå och som ska följas upp på kommunövergripande nivå, därav berörs även kommunstyrelsen.

KS – Kommunstyrelsen

VAN – Valnämnden

FSN – Förskolenämnden

GSN – Grundskolenämnden

GAN – Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

SON – Socialnämnden

VON – Vård- och omsorgsnämnden

FUN – Funktionsstödsnämnden

MEN – Markplanerings- och exploateringsnämnden

TSN – Teknik- och servicenämnden

BMN – Bygg- och miljönämnden

KFN – Kultur- och fritidsnämnden

ÖFN – Överförmyndarnämnden

Ägardirektiv för de kommunägda bolagen

De kommunägda aktiebolagen är kommunens verktyg för en kvalitativ och effektiv verksamhet inom en rad olika verksamhetsområden. Bolagen ska bidra till en positiv och hållbar utveckling av kommunen för att stärka Örebros attraktivitet.

Bolagen är en del av kommunkoncernen och ska i sin verksamhet beakta kommunens vision, strategier och mål. Bolagen får i uppdrag att göra en bedömning av vilka strategiska mål de kan bidra till. Formerna för roller och samspel mellan kommunen och bolagen regleras via kommunens bolagspolicy. Bolagens ändamål och uppdrag regleras av bolagsordningen. Bolagen ska sträva efter att genom sin verksamhet uppnå både affärsnytta och samhällsnytta.

Bolagen ska inom ramarna för sina respektive verksamhetsområden och de generella direktiven i ÖSB undersöka om bolaget kan vidta åtgärder som bidrar till arbetet med att effektivisera och stärka kommunkoncernens ekonomi. Bolagen ska ha kontroll på sina framtida kapitalbehov så att god ekonomisk hushållning upprätthålls. Med tanke på rådande omvärldsläget behöver resiliensen i energitjänster och inköp av nödvändiga produkter beaktas för att upprätthålla bolagens kritiska roll i Örebro kommun. Bolagen ska medverka till att målen i kommunens program för hållbar utveckling och underliggande styrdokument uppfylls.

Örebro Rådhus AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga och förvalta aktier i Örebro kommuns hel- och delägda aktiebolag, svara för ekonomisk uppföljning av dotterbolagen och förmedla information om dotterbolagens verksamhet till Kommunstyrelsen.

Verksamhet

Örebro Rådhus AB är moderbolag i kommunens bolagskoncern. Bolaget har i uppdrag att utöva samordning och uppföljning av kommunens aktiebolag inom ramen för de budgetdirektiv som fastställs av Kommunfullmäktige.

Örebro Rådhus AB ska aktivt arbeta för att skapa en effektiv bolagsstruktur för kommunens aktiebolag genom att pröva och föreslå förvärv, ändrat ägande och försäljningar av bolag.

Örebro Rådhus AB ska bidra till att arbetet kring hållbar utveckling (socialt, ekonomiskt och miljömässigt) samordnas inom bolagskoncernen.

Ekonomi

Utdelning från Örebro Rådhus AB till kommunen ska uppgå till maximalt 65 miljoner kronor. Om kommunens ekonomi tillåter det kan en del av utdelningen hållas kvar som utdelningsbart kapital i bolaget för att, vid behov, delas ut senare. Utdelningen från Örebro Rådhus AB kan även helt eller delvis bytas ut mot ränta på villkorade lån.

Finansiering av utdelningen och moderbolagets egna kostnader för räntor och administration samt, vid behov, kapitaltillskott till dotterbolag sker dels genom att moderbolaget får aktieutdelning och/eller koncernbidrag på minst 47 mnkr från dotterbolagen, dels genom tidigare upparbetat eget kapital. Utöver ovanstående utdelning kan en del av de reavinster som uppstår i dotterbolagen vid fastighetsförsäljningar delas ut till Örebro Rådhus AB som i sin tur lämnar utdelning till kommunen.

Örebro Rådhus AB får i uppdrag att säkerställa att dialog sker mellan fastighetsbolagen, moderbolaget och kommunen om planeringen av försäljningar och utdelning så att den ekonomiska effekten kommer kommunen till del vid lämpligaste tidpunkt.

ÖrebroBostäder AB

Ändamål

ÖrebroBostäder ska förvalta och utveckla sina befintliga bostadslägenheter inom ramen för lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Bolaget ska fungera som kommunens bostadspolitiska verktyg, aktivt bidra till en god kommunal bostadsförsörjning och vara en garant för en social bostadspolitik i Örebro kommun.

Verksamhet

ÖrebroBostäder ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden genom aktiva åtgärder och samarbete med kommunen, föreningsliv och andra organisationer. I sina stora bostadsområden ska bolaget ta ett extra ansvar för att skapa en bra uppväxtmiljö för barn och unga genom att anordna eller medverka i olika typer av ferieverksamheter.

ÖrebroBostäder ska fortsätta arbetet med att skaffa sig en beredskap för att kunna bygga nya bostads- och studentlägenheter i enlighet med kommunens intentioner och önskemål för att möta det behov av nya bostäder som befolkningstillväxten i Örebro skapar.

ÖrebroBostäder ska fortsätta sitt uppdrag att skapa arbetstillfällen i sina stora bostadsområden. Detta uppdrag gäller särskilt i de västra stadsdelarna där bolaget ska samverka med sitt dotterbolag Västerporten Fastigheter.

Vid upphandlingar ska bolaget, då så är möjligt, ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro. Kraven ska utformas så att mindre företag inte exkluderas ur upphandlingsprocessen.

ÖrebroBostäder ska när så är lämpligt öka samverkan med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

ÖrebroBostäder ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt. Bolaget är idag självförsörjande vad gäller förnybar el och arbetet ska fortsätta att säkerställa att så stor del som möjligt av bolagets elförbrukning sker via förnyelsebara energislag i den mån det sker inom ramen för ekonomisk hållbarhet.

ÖrebroBostäder ska samarbeta och bidra till utvecklingen av konceptet En smart och säker stad.

ÖrebroBostäder ska fortsätta bidra till innovationssamarbetet inom koncernen för effektivisering inom energi- och digitaliseringsområdet och en smartare stad med siktet inställt på målet om Klimatneutralitet 2030.

ÖrebroBostäder ska fortsätta vara en aktiv part i utvecklingen av området Tamarinden.

ÖrebroBostäder ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi och annan förnyelsebar energi, såväl i produktion som förbrukning.

ÖrebroBostäder AB ska fokusera det trygghetsskapande arbetet med bas i EST-samverkan och nya samverkansformer med bland annat socialförvaltningen. Syftet är att skapa fler användbara konkreta trygghetsåtgärder och att i samråd med varandra nyttja dessa för största möjliga effekt. Såväl fysiska trygghetsåtgärder som boendesociala insatser ska fokuseras.

Vid behov bidra med lokaler för att stärka kommunens beredskapsförmåga.

Ekonomi

ÖrebroBostäder är ett kommunalt aktiebolag och då gäller Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Den reglerar dels att bolaget ska vara affärsmässigt, dels vissa utdelningsbegränsningar. Affärsmässigheten innebär att avkastningskravet på bolaget ska vara likvärdigt som på den privata marknaden.

ÖrebroBostäder har för sin egen verksamhet ett resultatkrav på minst 20 miljoner kronor. Inom denna resultatnivå ska bolaget under året genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

En del av fastighetsbeståndet kan, om det är affärsmässigt motiverat, avyttras för att säkerställa god ekonomi över tid och frigöra kapital för finansiering av underhåll, renoveringar och nyinvesteringar.

ÖrebroBostäder ska fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar 5 procent på bolagens egna kapital.

ÖBO Omsorgsfastigheter

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga, förvalta och uppföra fastigheter för att tillgodose Örebro kommuns behov av omsorgsboenden för äldre och gruppboenden för personer med funktionsnedsättning. Bolaget ska främja tillgången på goda bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning inom ramen för kommunens bostadspolitiska intentioner.

Verksamhet och ekonomi

Bolaget ska under året genomföra normalt fastighetsunderhåll på en nivå som säkerställer bra standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

ÖBO Omsorgsfastigheter tar tillsammans med kommunen fram förslag på förändrat arbetssätt för att på ett bättre sätt kunna utveckla och bygga yteffektiva, rationella och kostnadseffektiva fastigheter i syfte att hålla nere kostnader med fortsatt hög boendekvalitet.

Resultatkravet på ÖBO Omsorgsfastigheter ska fastställas av ÖrebroBostäder AB.

ÖBO Omsorgsfastigheter ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Västerporten Fastigheter AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga, förvalta, utveckla och överlåta fastigheter för att tillgodose behovet av affärs- och verksamhetslokaler i Örebro västra stadsdelar för kommunen, näringslivet och nyföretagare. Bolaget ska i samverkan med Örebro kommun och andra aktörer bidra till att fler arbetstillfällen skapas i de västra stadsdelarna samt att människorna som bor där blir aktiva i utvecklingen av sina närområden.

Verksamhet

Västerporten Fastigheters verksamhet ska i första hand inriktas på de västra stadsdelarna för att möjliggöra ett småskaligt arbetssätt nära medborgarna.

Västerporten Fastigheter ska genom förvaltning och utveckling av affärs- och verksamhetslokaler komplettera och stärka de åtgärder som Örebro kommun och ÖrebroBostäder genomför i Vivallaområdet inom ramen för kommunens övergripande program för stadsdelsutveckling.

Västerporten Fastigheter ska aktivt verka för att stärka attraktivitet och miljöer i de västra stadsdelarna och bidra till en ökad social sammanhållning i områdena. Västerporten Fastigheter ska aktivt medverka i de särskilda sysselsättningsprojekt som kommunen genomför för människor som är långtidsarbetslösa. Bolagets medverkan i dessa projekt ska ske genom utveckling av lokaler för nyföretagare, tillhandahållande av praktikplatser samt genomförande av sociala upphandlingar.

Västerporten Fastigheter ska sträva efter att skapa nya affärslokaler, nya lokaler för nyföretagare och nya mötesplatser i de västra stadsdelarna.

Bolaget ska pröva möjligheten att uppföra nya kontors- och verksamhetslokaler i Vivalla och i de västra stadsdelarna samt verka för nya industrilokaler i Vivalla Företagsby för externa hyresgäster och kommunala förvaltningar. Västerporten Fastigheter ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning

Ekonomi

Västerporten Fastigheter ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för att långsiktigt bibehålla och värdesäkra sitt aktiekapital. Resultatkravet på Västerporten Fastigheter ska fastställas av ÖrebroBostäder AB.

Västerporten Fastigheters verksamhet ska baseras både på affärsmässighet och samhällsnytta. Bolaget ska i ökad grad prioritera de investeringsobjekt och uthyrningar som ger god samhällsnytta, även om vissa av dessa objekt inte blir ekonomiskt lönsamma på kort sikt. De förluster som kan komma att uppstå på enskilda objekt ska bolaget varje år kunna finansiera inom ramen för de vinster som redovisas för övriga fastighetsobjekt.

ÖBO Husaren AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga och förvalta sådana fastigheter som huvudsakligen nyttjas av ÖrebroBostäder AB.

Verksamhet och ekonomi

ÖBO Husaren ska fortsätta att förvalta och utveckla ÖrebroBostäders egna verksamhetslokaler.

ÖBO Husaren AB ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Resultatkravet på ÖBO Husaren ska fastställas av ÖrebroBostäder AB.

Örebroporten Fastigheter AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att inom ramen för en allmänt inriktad och kompetensenlig kommunal näringspolitik komplettera marknadens utbud av lokaler för näringsverksamhet genom att förvärva, äga, förvalta, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter samt att genom information och marknadsföring lämna näringslivet en god service i frågor om mark- och lokalutnyttjande i kommunen. Vidare ska bolaget på uppdrag av kommunen förvärva, äga, förvalta, utveckla och upplåta fastigheter för kommunens egen verksamhet.

Verksamhet

Örebroporten ska förvalta och utveckla näringsfastigheter i samarbete med näringslivet i Örebro som komplement när marknaden inte kan tillgodose lokalbehoven. Örebroporten ska förvalta och utveckla idrotts-, kultur-, kongress-, utbildnings- och kontorsfastigheter på uppdrag av Örebro kommun. Bolaget ska fungera som kommunens verktyg för utveckling och omställning av kommunala fastigheter.

Örebroporten ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi och miljösynpunkt. Örebroporten ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Örebroporten Fastigheter AB ska:

Bidra i arbetet med att utreda Svampens framtida användning.

Fortsätta arbetet med att utveckla Conventum på ett sätt som säkerställer att anläggningen fortsatt är konkurrenskraftig.

Medverka till att utveckla elitidrottsområdet på Eyrafältet.

Medverka till att utveckla Airport City.

Medverka till utveckling av Gustavsvik Resorts.

Vid upphandlingar av byggnadsentreprenader ska bolaget sträva efter att ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro. Örebroporten ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga fastighetsbolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Örebroporten ska fortsätta bidra till innovationssamarbetet inom koncernen för effektivisering inom energi- och digitaliseringsområdet och en smartare stad med siktet inställt på målet om Klimatneutralitet 2030.

Ekonomi

Örebroporten har för sin egen verksamhet ett resultatkrav på minst 3 procent av bolagets eget kapital, vilket motsvarar cirka 29 miljoner kronor. Inom denna resultatnivå ska bolaget under året genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Utdelningen till Örebro Rådhus AB från Örebroporten ska uppgå totalt till 22 miljoner kronor inklusive eventuella utdelningar från dotterbolagen.

Örebroporten ska verka för att avyttra delar av beståndet, om det är affärsmässigt och verksamhetsmässigt motiverat, för att med en återhållsam låneskuldstillväxt kunna genomföra underhåll, reoveringar och nyinvesteringar.

Örebroporten ska i sin tur fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar minst 5 procent på bolagens egna kapital.

Gustavsvik Resorts AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att driva och utveckla fritids- och turistanläggningar med hög attraktionskraft, erbjuda tjänster för alla målgrupper bland både örebroare och turister, bedriva verksamheten inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån både ekologisk, ekonomisk och social dimension.

Verksamhet

Gustavsvik Resorts ska utveckla verksamheten enligt den nya affärsplanen.

Gustavsvik Resorts ska säkerställa att verksamheten bedrivs inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån både ekologisk, ekonomisk och social dimension.

Ekonomi

Utdelning skall ske med försiktighet och vara rimlig över tiden och max uppgå till 25 procent av årets vinst.

Futurum Fastigheter i Örebro AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att förvärva, äga, upplåta, utveckla och överlåta fastigheter för att i första hand tillgodose Örebro kommuns behov av lokaler och anläggningar för verksamheter inom barn och utbildning, social verksamhet samt motion och rekreation.

Verksamhet

Futurum Fastigheter i Örebro AB (Futurum) ska förvalta, utveckla och bygga kostnadseffektiva och framtidssäkra miljöer som stödjer våra kunders verksamhet. Särskilt fokus ska ligga på att säkerställa en långsiktigt god ekonomi samt att fastigheterna underhålls på kort och lång sikt.

Futurum ska, samtidigt som man bygger klimatsmarta och giftfria lokaler, även ta ansvar för att minimera kommunens hyreskostnader. Detta innebär att yta och produktionskostnad ska optimeras. I samarbete med kund ska konceptförskola och konceptskola fortsätta att utvecklas.

Futurum ska även genomföra aktiva åtgärder för att främja den biologiska mångfalden i och omkring sina fastigheter.

Futurum ska fortsätta sitt samarbete med andra aktörer i syfte att hitta jobb till människor som står utanför arbetsmarknaden. Detta arbete ska dels inriktas på att hitta jobb i samband med upphandlingar som genomförs, dels genom att se om Futurum kan rekrytera kompetens till den egna förvaltningen. Vid upphandlingar av byggnadsentreprenader ska bolaget sträva efter att ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro.

Futurum ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt. Futurum ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Futurum ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Futurum ska i samförstånd med lokalförsljningsavdelningen och verksamheten beakta arbete med trygghetsskapande åtgärder i samband med ombyggnation och nybyggnation.

Futurum ska fortsätta bidra till innovationssamarbetet inom koncernen för effektivisering inom energi- och digitaliseringsområdet och en smartare stad med siktet inställt på målet om Klimatneutralitet 2030.

Ekonomi

Futurum har ett resultatkrav på sin verksamhet motsvarande minst 5 procent av bolagets eget kapital, vilket motsvarar minst 30 mnkr. Bolaget ska sträva efter att ha en soliditet på 20 %, dock får soliditeten inte understiga 10 procent. Futurum ska inom angiven resultatnivå finansiera löpande och planerat fastighetsunderhåll för att säkerställa god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Utdelning till Örebro Rådhus AB från Futurum ska uppgå till 25 miljoner.

Futurum ska verka för att avyttra delar av beståndet, om det är affärsmässigt och verksamhetsmässigt motiverat, för att kunna genomföra underhåll, renoveringar och nyinvesteringar samtidigt som låneskulden minskas. Avyttringen ska inte avse fastigheter som används inom kommunkoncernens verksamheter.

Örebrokompaniet AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att bedriva marknadsföring av Örebro, främja privat- och affärsturism i Örebro och bedriva turismverksamhet.

Verksamhet och ekonomi

Örebrokompaniet ska varumärkesbygga och lyfta fram Örebros attraktionsvärden gentemot inflyttning, etablering, kompetensförsörjning och turism. Arbetet ska ske i samverkan med näringslivet och andra aktörer som Örebro universitet och Region Örebro län.

Örebrokompaniet ska fortsätta med att utveckla befintliga och värva nya evenemang och möten. Bolaget ska verka för att tillsammans med annan arrangör arrangera evenemang som förstärker stadens varumärke. Bolaget ska fokusera på evenemang som är tillgängliga för alla örebroare samt verka för fler attraktiva evenemang utanför stadskärnan.

Örebrokompaniet ska fortsätta utveckla samarbetet med externa finansiärer såsom andra offentliga aktörer, föreningsliv och det privata näringslivet i syfte att tillsammans hitta gemensamma målsättningar och bli mer kostnadseffektiva.

Örebrokompaniet ska utveckla arbetet med det samlade platsvarumärket Örebro.

Örebrokompaniet har i uppdrag att tillgängliggöra Örebro slott för invånare och besökare, bland annat genom att bedriva visningsverksamhet och vidareuthyrning av lokaler i samarbete med externa parter.

Förhandla avtal om marknadsföringsstöd med Örebros elitidrottslag.

Örebrokompaniet ska minst redovisa ett nollresultat.

Örebro Parkering AB

Ändamål

Bolagets syfte är att tillhandahålla och utveckla attraktiva och ändamålsenliga parkeringsanläggningar inom kvartersmark och en väl fungerande parkeringsövervakning i sådana anläggningar för att skapa tillgänglighet och trafiksäkerhet i Örebros innerstad och för att främja bostadsbyggandet och möjligheten till pendling i kommunen.

Verksamhet

I samråd med Teknik- och serviceförvaltningen samt Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, baserat på kommunens parkeringsriktlinjer, utreda förutsättningarna för att uppföra eller hyra parkeringsanläggningar på kvartersmark för personbilar i strategiska lägen och därefter underställa förslag till Kommunfullmäktige för beslut om finansiering i form av låneram och eventuell ytterligare kapitalisering av bolaget.

I egen regi eller genom anlitat utförare, bedriva avgiftsbelagd personbilsparkering och ansvara för parkeringsövervakning på kvartersmark i parkeringsanläggningar som ägs eller hyrs av bolaget.

Bolaget ska bidra till den ekologiska och sociala hållbarheten genom att beakta följande målsättningar vid bedrivandet av verksamheten:

- Styra mot mer hållbara transporter.
- Anlägga parkeringshus med hållbara metoder, i hållbara material, med gröna tak och solpaneler.
- Öka tillgången på bil- och cykelpooler.
- Erbjud vädskyddade cykelparkeringar.
- Med hjälp av samnyttjande minska det totala bilplatsbehovet.
- Erbjud laddmöjligheter för elfordon.
- Utnyttja mark effektivare, så möjlighet ges att bygga tätare och grönare.
- Utforma parkeringsanläggningarna så att det upplevs tryggt och säkert att vistas där.
- Bidra till kvinnor och mäns lika möjligheter att välja färdstätt.
- Genom olika arbetsmarknadsinsatser bidra till att minska utanförskapet i samhället.

Ekonomi

Örebro Parkering AB ska successivt nå en långsiktigt hållbar lönsamhetsnivå och soliditet som är tillräcklig för att säkra bolagets förnyelse och tillväxt. Bolagets direktavkastning utifrån bokfört värde ska långsiktigt uppgå till 5 procent. Med direktavkastning avses driftsnetto delat med bokförda värden.

Bolaget ska upprätta en långsiktig ekonomisk plan som bygger på efterfrågan och ägarens avkastningskrav, vilket kan ligga till grund för beslut om framtida investeringar.

Länsmusiken i Örebro AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att erbjuda invånare i Örebro kommun och Örebro län professionell konsertverksamhet av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs för övrig musikverksamhet inom kommunen och länet. För att uppfylla ändamålet och i syfte att stärka orkesterns varumärke samt för att marknadsföra Örebro kommun och län kan bolagets orkester även genomföra musikturnéer utanför Örebro län och utomlands. Musikverksamheten skall till övervägande del produceras av en egen fast ensemble.

Verksamhet

Konserthuset erbjuder stora möjligheter till breddad verksamhet. Länsmusiken ska ta till vara den möjligheten och utveckla samverkan med Örebros övriga kulturella verksamheter samt med andra producenter och arrangörer av professionell musikverksamhet.

Länsmusiken ska genom nationella och internationella turnéer med Svenska Kammarorkestern bidra till att marknadsföra Örebro kommun och Örebro län och därmed öka kommunens och regionens attraktionskraft.

Länsmusiken ska utgöra en del av Kulturkvarterets verksamhet.

Ekonomi

Länsmusiken ska säkerställa minst ett nollresultat.

Kumbro Utveckling AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att äga, förvärva och utveckla gemensamma bolag för Örebro och Kumla kommuner inom området energi och teknisk försörjning samt att utveckla nya samarbetsformer och projekt mellan de två kommunerna inom energi och teknisk försörjning.

Verksamhet

Kumbro Utveckling ska fungera som en katalysator och skapa möjligheter för nya samarbetsprojekt mellan ägarkommunerna samt sträva efter ett tätt och öppet samarbete med näringslivet, regionen och övriga kommuner i länet.

Kumbro Utveckling ska genom verksamheten i sina dotterbolag minska negativ miljöpåverkan och skapa fler arbetstillfällen inom den gröna näringen samt därmed stärka ägarkommunernas möjligheter att bli attraktiva och hållbara kommuner.

Kumbro Utveckling ska tillsammans med sina dotterbolag medverka till att målen i ägarnas program för hållbar utveckling och miljöprogram uppfylls.

Kumbro Utveckling ska leda samarbetet och utvecklingen av konceptet "En smart och säker stad", där man särskilt ska ombesörja kommunal rådighet över de energi- och kommunikationslösningar som används.

Ekonomi

Kumbro Utvecklings resultatkrav är minst ett nollresultat för koncernen. Moderbolaget ska i sin tur fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar minst 5 procent på bolagens eget kapital, dock 2 procent för Kumbro Vind AB. Bolagets styrelse bedömer möjligheten till vinstutdelning vid bokslutet. Disponibla vinstmedel ska fördelas mellan ägarkommunerna i förhållande till sitt aktieinnehav.

Kumbro Stadsnät AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att skapa ett öppet och operatörsoberoende bredbandsnät i Örebro och Kumla kommuner för anslutning av kommunernas förvaltningar som även ger möjlighet för anslutning av alla företag, hushåll och andra organisationer i Örebro och Kumla kommuner.

Verksamhet

Kumbro Stadsnät ska fortsätta att genomföra utbyggnad av bredbandsnätet i tätorter och på landsbygden i både Örebro och Kumla kommuner. Bolaget ska även bidra med kunskap vid ägarkommunernas strategiska vägval vad gäller utbyggnad av fiberinfrastrukturen för att möjliggöra måluppfyllelse av den digitala agendan.

Kumbro Stadsnät har rollen att samordna bredbandsutbyggnaden på landsbygden samt vara ägarnas representant och föra ägarnas talan i samtal, samverkan och utbyggnad tillsammans med marknadens aktörer på landsbygden.

Kumbro Stadsnät ska fortsätta utveckla samarbetet med andra bredbandsaktörer. Bolaget ska arbeta med att öka användningen av bredbandsnätet med hjälp av flera kvalitativa tjänster och teknikslag.

Kumbro Stadsnät ska fortsätta bidra till och stödja utvecklingen av WiFi-anläggningar i ägarkommunerna.

Kumbro Stadsnät ska samarbeta och bidra till utvecklingen av konceptet En smart och säker stad.

Kumbro Stadsnät ska etablera flera mötesplatser för det nationella och lokala kommunikationsbehovet.

Kumbro Stadsnät ska utveckla sensornätet för att möjliggöra insamling av information från energisnåla sensorer.

Kumbro Stadsnät ska tillsammans med delägarna utveckla NODENA för att möjliggöra nationella fiberaffärer på bolagets lokala marknad.

Kumbro Vind AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att planera, projektera och äga vindkraftverk, upphandla och producera vindkraft för energiförsörjning i Sverige, främst i Örebro län, i första hand inom Örebro och Kumla kommuner, att sälja elkraft (egenproducerad eller inköpt på börs) samt svara för administration och kompetens kring vindkraft i det egna bolaget och dess ägare.

Verksamhet

Kumbro Vind ska fortsätta arbetet med att optimera och anpassa produktionskapaciteten efter kundernas nuvarande och framtida energibehov. Produktionen ska uppgå till 96 GWh. Kumbro Vinds ekonomi ska säkras på sikt. Kumbro Vind ska stödja de kommunala bolagens utveckling av egenproducerad solenergi.

Kumbro Vind ska i samarbete med ägarkommunerna etablera fler laddmöjligheter.

Biogasbolaget i Mellansverige AB

Ändamål

Bolaget ska äga och driva en anläggning för framställning av biogas, äga fast egendom samt idka därmed förenlig verksamhet.

Verksamhet

Biogasbolaget i Mellansverige ägs till 40 procent av Örebro kommun genom Kumbro utveckling AB, övriga delägare är Karlskoga kommun genom Karlskoga Energi & Miljö AB och Kumla kommun genom Kumbro Utveckling AB. Budgetdirektiven här avser Örebro kommuns intention med att äga bolaget och är inte, för ägarkretsen, gemensamma direktiv.

Biogasbolaget i Mellansveriges ska ha en leveranskapacitet på 48 GWh under 2024.

Biogasbolaget i Mellansverige ska i samverkan med andra aktörer främst positionera biogasen som fordonsbränsle för kollektivtrafik.

Vätternvatten AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att, inom ramen för den kommunala likställighetsprincipen, på ett långsiktigt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt ansvara för och främja en god vattenförsörjning till Hallsberg kommun, Kumla kommun, Lekeberg kommun och Örebro kommun med syfte att skapa största möjliga samhällsnytta.

Verksamhet

Bolaget har till uppgift att projektera, uppföra, driva och underhålla vattenförsörjningsanläggningar samt att producera och distribuera vatten, äga och förvalta fast och lös egendom samt därmed sammanhängande verksamhet.

Ekonomi

Bolagets driftskostnader faktureras ägarkommunerna i sin helhet varför bolaget ska generera ett nollresultat.

Örebro Läns Flygplats AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att ta tillvara och utveckla kommunikationer med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen och att därigenom bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ska verka för att flygplatsen ingår i ett med övriga trafikslag integrerat logistik- och transportcentrum i regionen.

Verksamhet

Örebro Läns Flygplats AB har i uppdrag att driva och utveckla Örebro Airport med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen. Bolaget ska genom sin verksamhet bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ägs av Örebro kommun med 44,95 procent, Region Örebro län med 44,95 procent, Karlskoga kommun med 5,05 procent och Kumla kommun med 5,05 procent.

Bolaget ska verka för en utveckling av flygtrafiken som är långsiktigt hållbar ur ekonomisk, social och miljömässig synpunkt och tillsammans med relevanta aktörer se över möjligheten till framtida regionalt elflyg.

Miljöarbetet är strategiskt viktigt och flygplatsens egen verksamhet är fossilfri. Genom samverkan med ägare och partners ska verksamheten fortsätta arbetet med att stärka sin miljöprofil med målet att bli Sveriges grönaste flygplats.

Ekonomi

Örebro Läns Flygplats AB har en målsättning på minst nollresultat.

Region Örebro Innovation AB

Ändamål

Bolagets verksamhet och ändamål är att styra och utveckla det strategiska systemet för gemensamma innovationsinsatser i Örebroregionen.

Verksamhet

Bolaget ska styra och utveckla det strategiska systemet för gemensamma innovationsinsatser i Örebroregionen.

Vidare ska bolaget stötta och tillhandahålla strategiskt stöd till övriga aktörer i innovationsstödssystemet i de gemensamt identifierade och överenskomna kärn- och stödprocesserna; idéutveckling - kommersialisering - finansiering och kompetensförsörjning.

Bolaget ska bidra till ökade flöden av idéer och kontakter till övriga parter i systemet i syfte att skapa maximal nytta och effektivitet utifrån behov.

Bolaget ska i förekommande fall fungera som projekthub, dvs kunna initiera behov av särskilda projekt, söka medel och äga och driva sådana särskilt angelägna insatser.

Ekonomi

Bolaget ska ha god ekonomisk hushållning med ett årligt överskott på 2 procent av bolagets egna kapital.

Förutsättningar för perioden 2024–2027

Ekonomiskt läge

Avsnittet baseras på cirkulär 23:20 april 2023 SKR

Global och svensk konjunktur har efter pandemin varit i en återhämtningsfas men konjunkturen har sedan försvagats. Kriget i Ukraina har medfört höga råvaru- och energipriser vilket bidragit till en hög inflation. För att motverka inflationen har centralbanker i både USA och Europa genomfört räntehöjningar i snabb takt. Inflationstoppen bedöms nu vara nådd i flera länder men beräknas inte komma ner i centralbankernas inflationsmål förrän i slutet av 2023 eller under 2024. Riksbanken i Sverige höjde styrräntan i april 2023 vilket innebär att nivån nu ligger på 3,5 procent. SKR gör bedömningen att Riksbanken kommer att göra en ytterligare höjning under 2023 för att inte riskera en lång period över målnivån och styrräntan bedöms bli 3,75 procent i slutet av året. Inflationen i Sverige är i april 2023 7,6 procent för KPIF (konsumentprisindex med fast ränta) och 10,5 procent för KPI (konsumentprisindex) enligt SCB.

Inflationen och räntehöjningarna har bromsat efterfrågan i ekonomin och svensk BNP minskade sista kvartalet 2022. Sverige bedöms vara i en lågkonjunktur 2023, BNP väntas falla med 1 procent. Det är främst räntepåverkande delar av ekonomin som bidrar till minskad efterfrågan, hushållens konsumtion samt investeringar. Den minskade efterfrågan gör att många företag behöver anpassa sina kostnader. Den kortsiktiga anpassningen till konjunkturen behöver dock avvägas mot den mer strukturella kompetensbristen. Det finns matchningsproblem mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. Arbetslösheten bedöms öka till ca 9 procent 2024 för att sedan vända nedåt då lågkonjunkturen mattas av och läget stabiliseras inför 2025 och 2026.

Tabell: nyckeltal för svensk ekonomi

Nyckeltal för svensk ekonomi	2022	2023	2024	2025	2026
BNP*	2,7	-1,0	1,6	3,3	2,6
Sysselsättning, arbetade timmar*	2,4	0,8	0,6	2,0	1,7
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,7	3,9	3,7	3,4	3,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	3,9	3,7	3,4	3,3
Arbetslöshet, procent**	7,5	8,1	9,0	8,6	7,7
Inflation, KPIF	7,7	5,4	1,8	1,8	2,0
Inflation, KPI	8,4	7,6	2,1	1,1	1,9
Styrränta, procent, värde vid årets slut	2,50	3,75	1,75	1,50	1,50

Källa: SKR, KI

* Kalenderkorrigerad utveckling. ** Andel av arbetskraften

Skatteunderlaget bromsar in och köpkraften urholkas

Skatteunderlaget utvecklades starkt under 2022 och under 2023 och 2024 utvecklas skatteunderlaget något svagare men fortfarande i nivå med den historiska utvecklingen. 2025–2026 bedöms skatteunderlaget öka mer då fler arbetade timmar beräknas.

Rikets reala skatteunderlag har de senaste tio åren växt med i genomsnitt 1,6 procent per år. Skatteunderlaget beräknas för 2023–2026 i reala termer öka med 1,1 procent i genomsnitt per år. För 2023 beräknas det reala skatteunderlaget minska med 2,5 procent vilket innebär att köpkraften kommer urholkas. Det är först 2025 som det reala skatteunderlaget bedöms att vara uppe på 2022 års nivå igen.

Skatteunderlaget bedöms under perioden inte räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym. Det kommer krävas arbete med ekonomin på både kort och lång sikt för att klara utmaningen. En ytterligare utmaning är den demografiska utvecklingen kommande år med ökat antal äldre, samtidigt som de i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Utvecklingen innebär att nya arbetsätt behöver införas för att arbetskraften ska kunna räcka till – en sådan förändring är en ökad digitalisering av verksamheterna. Kommunens skattekraft 2024 beräknas till 92,9 procent av medelskattekraften i riket, vilket kan jämföras med (93,3 procent 2023) och innebär att kommunen är bidragstagare i inkomstutjämningsystemet. För att säkerställa planperiodens resultatnivåer bedöms effektiviseringar vara nödvändiga de närmaste åren. Investeringsnivåerna behöver också anpassas till rådande förutsättningar och befolkningsutveckling.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skattesatsen för 2023 är 21,35 kr. För 2024 föreslås skattesatsen vara oförändrad, 21,35 kr. En skattekrona motsvarar cirka 399 mnkr år 2024. Kommunens budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag baseras på SKR:s aprilprognos. Kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag för år 2024 beräknas öka med 419 mnkr jämfört med ÖSB 2023.

Tabell: underlag skatteprognos

Underlag skatteprognos 2023-04, mnkr	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Skatteintäkter	8 211	8 527	8 928	9 352	9 731
Inkomstutjämning	1 696	1 802	1 907	2 021	2 170
Kostnadsutjämning	-309	-296	-332	-341	-357
Regleringspost	369	359	265	204	150
LSS-utjämning	211	229	230	232	235
Summa intäkter	10 178	10 621	10 997	11 469	11 929
Slutavräkning 2022	11				
Slutavräkning 2023	18				
Fastighetsavgift	289	294	294	294	294
Summa intäkter (inkl. avräkning)+fast.avg.	10 496	10 915	11 291	11 763	12 223
Justering mot Region Örebro - busskort	3	3	3	3	3
Statsbidrag Allmänna val				4	
Skatteintäkter	8 243	8 530	8 931	9 355	9 734
Generella statsbidrag och utjämning	2 256	2 388	2 363	2 415	2 492
S:a Skatter, utjämning och generella statsbidrag	10 499	10 918	11 294	11 770	12 226

Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet

Riksdagen ökade anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet inom utgiftsområde 9 under 2021–2023. Dessa medel har kommunen kunnat söka utifrån vissa kriterier under perioden. 2024 fördelas samma belopp som riksdagen beslutat om, men via det generella statsbidraget. Beloppet avser endast 2024 och för Örebro kommuns del motsvarar det 41 mnkr. Vilka är lagda till KS utrymme för senare fördelning.

Nytt avtal och hög inflation förklarar ökade pensionskostnader

2023 går kommuner och regioner in i ett nytt avgiftsbestämt pensionsavtal med höjda premienivåer. Pensionsavsättningarna höjs samtidigt som arbetsgivarna får ökade möjligheter att förutse uppkomna pensionskostnader. Kostnaderna för kommunens avtalspensioner ökar med drygt 290 mnkr 2023 och ytterligare ca 60 mnkr 2024. Det vill säga kraftigt ökade pensionskostnader 2023 och 2024. Det nya pensionsavtalet genererar en kostnadsnivåökning på ca 130 mnkr. Resterande del i kostnadsökningen orsakas av ökad inflation som via prisbasbeloppet har stor betydelse för pensionernas utveckling. Pensionerna värdesäkras genom uppräknings utifrån nivån på årets fastställda prisbasbelopp. Prisbasbeloppet har ökat med 8,7 procent till 2023 och beräknas öka med 8,0 procent 2024. Prognosen för pensionskostnaderna bygger på att inflationstakten antas gå tillbaka och gå ner mot 2 procent till 2025. Vilket bidrar till kraftigt minskade pensionskostnader 2025 och 2026.

Tabell: Förändring i prognosen för pensionskostnader mellan åren

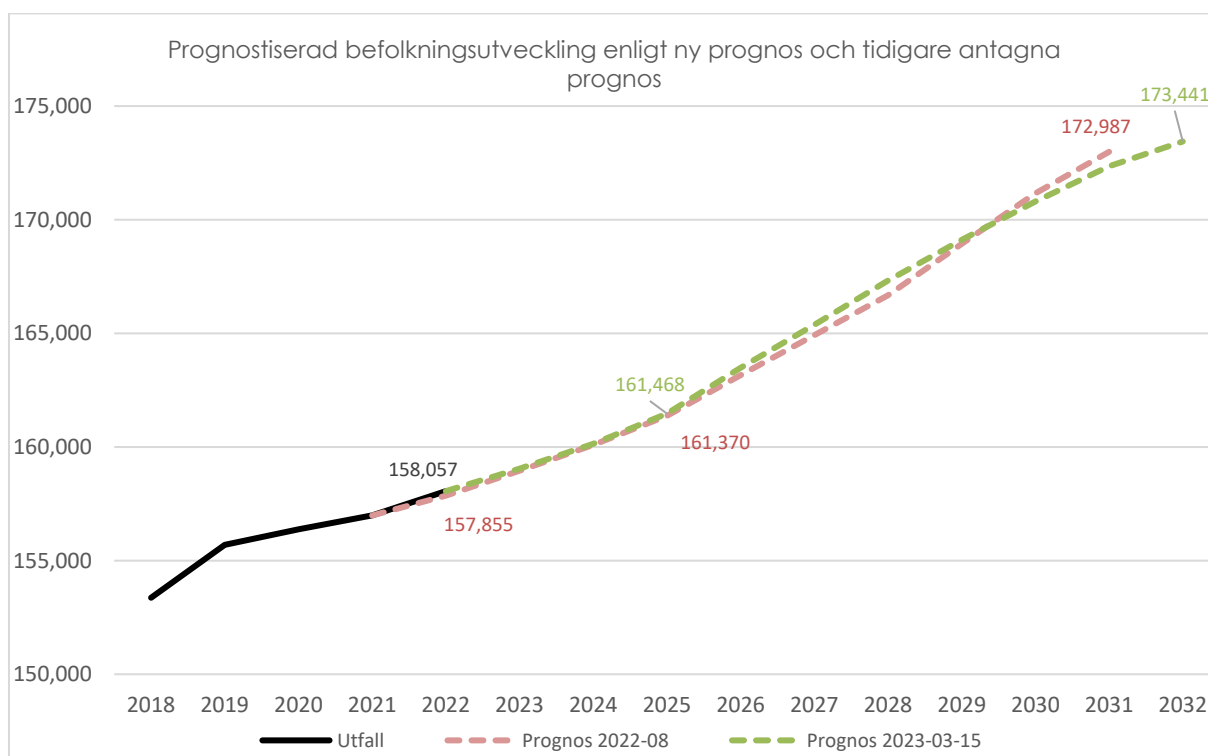
Pensionskostnadsprognos, belopp i miljoner kronor	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Pensionskostnad inkl. löneskatt	512	745	824	639	627	662
Finansiell kostnad	22	84	63	37	27	40
Summa	534	828	887	677	654	701
Förändring mellan åren, totalt		294	59	-210	-23	47
Förändring mellan åren, %		55,1%	7,1%	-23,7%	-3,4%	7,1%
Prisbasbeloppets förändring, %		8,7%	8,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Befolkningsutveckling 2023–2032

Befolkningsutveckling

En befolkningsutveckling utgörs av två nettoberäkningar: födelseöverskott (antalet födda subtraherat med antalet döda) och flyttnetto (antal inflyttade subtraherat med antalet utflyttade). Antaganden om dessa två nettoberäkningar ligger till grund för befolkningsprognosen. Vid behov revideras prognosen om innevarande års utveckling tenderar att avvika från den prognostiserade utvecklingen.

I diagrammet nedan syns en jämförelse mellan nuvarande och föregående befolkningsprognos. Befolkningsutfallet för 2022 landade på 158 057 personer. För de kommande åren ligger den senaste prognosperioden marginellt högre än föregående prognos, medan de sista två jämförelsebara åren antas ligga något lägre.

Under coronapandemin hade kommunen en relativt låg tillväxttakt på 600–700 personer årligen. Under de närliggande åren före pandemin hade kommunen haft några år med förhållandevis stark befolkningsutveckling. Året före pandemin (2019) växte folkmängden med strax över 2 300 personer. För år 2022 landade tillväxten på 1 070 personer.

Födelseöverskottet vid utgången av år 2022 sticker ut som historiskt lågt om 320, och påverkades av något fler döda än prognostiserat men i huvudsak färre antal födda. De senaste tio åren har födelseöverskottet i genomsnitt legat på 632. Statistikmyndigheten SCB har rapporterat om minskat antal födda barn per fruktsam kvinna över hela riket. Samtidigt har Örebro kommun haft en ökad utflytt av familjer (barn i åldrarna 0–14 år samt vuxna i åldrarna 25–39 år).

Flyttnettot brukar delas in i tre olika kategorier: flyttar till/från andra kommuner i Örebro län, till/från övriga kommuner i landet till/från utlandet. Det är framför allt det sistnämnda flyttnettot som sticker ut som jämförelsevis lågt under de coronapåverkade åren, och är även det flyttnettot som fortfarande ligger i nivå med pandemiåren. Övriga två flyttnetton har dock ökat något sedan de jämförelsevisa låga pandemiåren. Flyttnettot landade på 700 personer 2022. Under de coronapåverkade åren, 2020 och 2021, blev flyttnettot 141 respektive -122. Motsvarande värde år 2019 var 1 619.

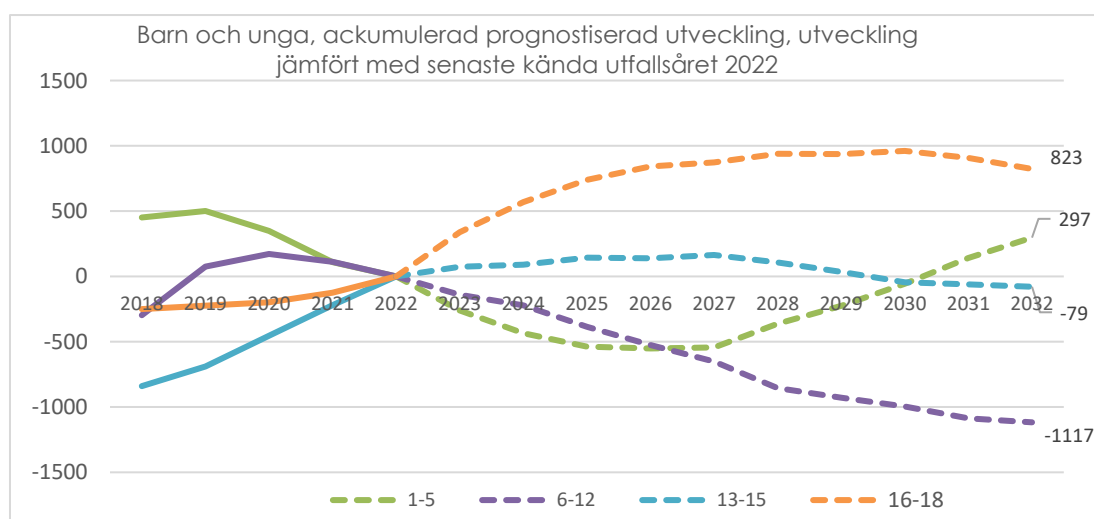
Enligt prognosen bedöms befolkningstillväxten uppgå till 15 384 personer till 2032. Prognosen utgår mycket ifrån historiska tendenser från närliggande år, med en större bäring på de senaste tre-fyra åren. En viktig komponent för prognosen är den planerade nybyggnationen. I nuvarande prognos ligger ett antagande kring relativt lågt antal inflyttande personer per nybyggd bostad. Antagandet är gjort för att kunna väva in en större osäkerhetsfaktor i tillväxttakten de kommande åren. Några orsaker till osäkerhet är det rådande världsläget med ett fortsatt krig i närområdet och lågkonjunktur. Dessa osäkerhetsfaktorer riskerar att leda till en viss inläsningseffekt på bostadsmarknaden i och med att både bostadsförsäljare och bostadsköpare kan anta en mer avvaktande inställning. Därtill finns det risk för att planerad nybyggnation, med en planeringshorisont om två-tre år, skjuts på framtiden då priser på insatsvaror är osäkert och byggprocessen inte iscensatts ännu. Vidare kan byggherrar anta en mer avvaktande roll kring nybyggnation till dess att marknaden stabiliserats. Men trots osäkerheten antas en fortsatt tillväxt.

Födelseöverskottet antas årligen i genomsnitt landa på drygt 450 den närmaste tioårsperioden. Flyttnettot antas framåt hamna på i genomsnitt strax under 1 100 personer årligen. Sammantaget ger detta en genomsnittlig ökning den kommande tioårsperioden på 1 550 personer.

Om prognosen extrapoleras fram till 2040 skulle vi nå en befolkningsmängd på 185 000 invånare.

Förskola, grundskola och gymnasieskola

I diagrammet nedan visualiseras den ackumulerade prognostiserade utvecklingen av barn och unga i åldrarna 1–18 år, uppdelat i olika åldersindelningar.

Föregående prognos antog en ökning av barn i åldrarna 1–18 år fram till 2031. Med nuvarande prognos förväntas snarare än marginell minskning totalt sett fram till 2032. I likhet med föregående prognos så ser det lite olika ut om man bryter ned i snävare åldersklasser.

Fram till 2028 förväntas en årlig minskning av barn 1–12 år, samtidigt som 13–18-åringar årligen ökar. De största minskningarna förväntas totalt sett ske i åldrarna 6–12. De största ökningarna bedöms i åldrarna 16–18 men med ökning endast initialt och fram till år 2028.

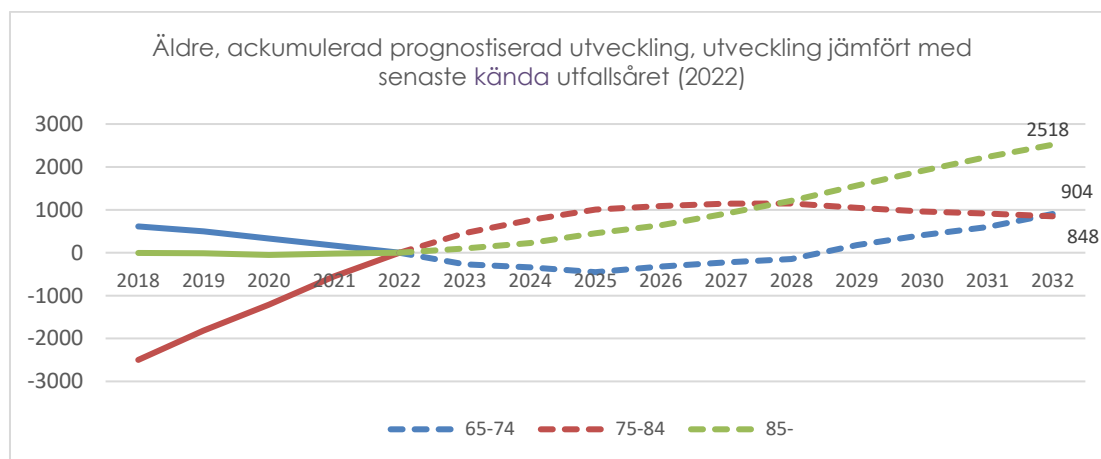
Utvecklingen av antalet barn 1–5 år handlar främst om hur många som föds framöver. Skulle det låga födelsetalet som rådde under 2022 vara en ny trend, kommer antalet 1–5-åringar minska betydligt framöver. Men det är inte bara antalet födda som påverkar, även denna åldersgrupps relativt stora flyttbenägenhet jämfört med äldre barn (vilka har börjat skolan) så har även in- och utflyttning inverkan på utvecklingen. Sedan coronapandemin 2020 har utflyttningen av barnfamiljer ökat vilket haft en dämpande effekt på utvecklingen av antalet barn i åldrarna 1–5. Dock antar prognosen en återhämtning från 2030. Nedgången av antal barn, 1–5 år, gör att den tidigare stora ökningen av barn 6–12 år, nu minskar. Detta eftersom förändringen av 6–12 år främst beror på åldrandet (är beroende av påfyllning av 1–5-åringar).

Från år 2026 till 2028 antas folkmängden öka med totalt runt 1400–1500 årligen, varav 600–700 antas avse personer i barnafödande ålder 25–44 år. Vissa av dessa kommer flytta in med barn i yngre åldrar såväl som föda fler barn på sikt. Därför antas antalet barn öka framöver.

Fram till år 2032 antas barn och unga i högstadiesålder minska med cirka 80 personer, medan de i gymnasieålder antas öka med 800 personer.

65 år och äldre

I diagrammet nedan visualiseras den ackumulerade prognostiserade utvecklingen av äldre i åldrarna 65 år och äldre, uppdelat i olika åldersindelningar.

Totalt sett ökar antalet invånare i pensionsålder, 65 år och äldre, med i genomsnitt ca 400 per år fram till 2032.

Antalet invånare 65–74 antas initialt minska fram till 2025, för att därefter öka. Totalt antas en ökning **med** omkring 900 personer i denna åldersgrupp fram till 2032.

Antalet invånare i åldrarna 75–84 år antas öka initialt för att sedan plana ut och därefter minska. Totalt antas strax över 800 fler 75–84-åringar kommande 10 år.

Antalet invånare 85 år och äldre, som har legat relativt stabilt i flera år, har börjat och förväntas fortsätta öka antalsmässigt i en allt högre takt. Totalt sett ökar denna åldersgrupp med ca 250 per år. Detta som en följd av att antalet i gruppen 75–84 år ökat kraftigt ända sedan mitten på 2010-talet, och nu börjat anta allt högre åldrar.

Under en längre tid framöver kommer antalet äldre i landets kommuner att öka. Orsaken är dels att den stora 40-talistgenerationen kommer hamna i åldrar mellan 75 och 90 år samtidigt som medellivslängden ökar och de äldre generellt lever längre än tidigare.

Försörjningskvot, yrkesaktiva åldrar och övriga åldrar

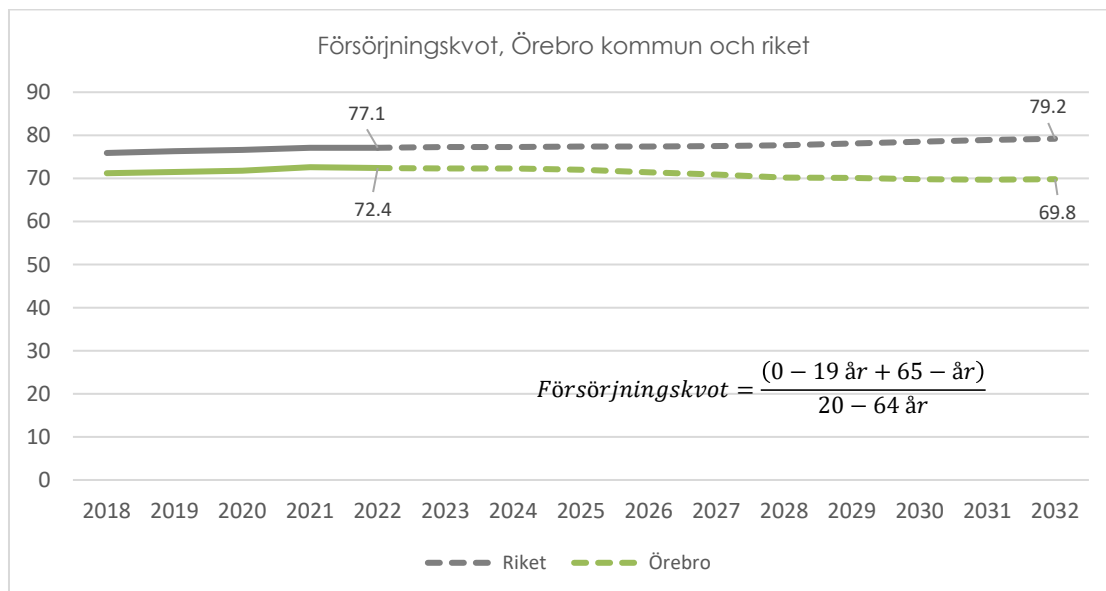
Demografisk försörjningskvot/försörjningskvot, beräknas som antal personer 0–19 år och 65 år och äldre dividerat med antal personer 20–64 år¹. Detta betyder att om antalet i arbetsför ålder ökar långsammare än gruppen i icke-arbetsför ålder, alternativt minskar mer än de i icke arbetsför ålder, så ökar försörjningsbördan. Ett exempel, en försörjningskvot på 0,77 innebär att på 1 person i arbetsför ålder finns det 0,77 personer som är i icke arbetsför ålder. Om kvoten blir ett eller högre finns det fler kommuninvånare i icke arbetsför ålder än kommuninvånare i arbetsför ålder.

Vi har haft en starkt ökad demografisk försörjningskvot under 2010-talet och början av 2020-talet. Flera stora barnkullar och att ”40-talisterna” är i pensionsåldern är två förklaringar. Under 2015–2018 hölls ökningen av försörjningskvot nere av hög inflyttning av personer i arbetsför ålder.

Jämför man med rikets försörjningskvot så har Örebro en något mer gynnsam utveckling. I andra kommuner ökar antalet äldre och fler unga flyttar till större städer. Örebro är en större stad som har lockat många av de i yngre åldrar, både tack vare en stor arbetsmarknad samt universitets studiemöjligheter. Så även i Örebro antas antalet äldre öka, men inte i en större omfattning än det antas att unga kommer flytta in.

Notera att från år 2023 har pensionsåldern höjts med ett år, från 65 till 66 år. För att underlätta jämförbarheten över tid har diagrammet nedan inte tagit hänsyn till den förändrade pensionsåldern från år 2023.

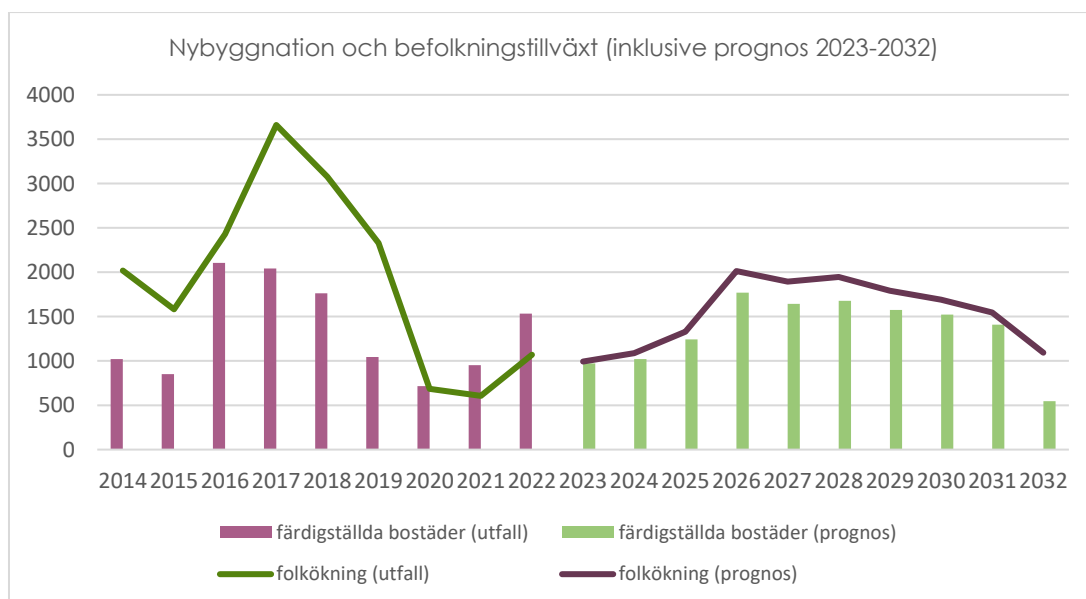
¹ Från år 2023 har pensionsåldern höjts med ett år, från 65 till 66 år. För att jämförbarheten av försörjningskvoten ska underlättas över tid är pensionsåldern 65 år över hela tidsserien.

Nybyggnation

Generellt gäller en växelverkan mellan befolkningens tillväxt och tillgången på bostäder i kommunen. Det medför att det finns en stark relation mellan befolkningsprognos och prognos för nybyggnation. Historik och prognoser avseende befolkningsutvecklingen i kommunen används för att uppskatta behovet av nybyggnation för att svara mot framtida behov. Samtidigt är bedömningar om tillkommande bostadsbyggnation ett viktigt underlag för befolkningsprognosen. Nybyggnation av bostäder har stor betydelse för befolkningsutvecklingen genom att skapa möjligheter för ett positivt flyttnetto, som tillsammans med ett födelseöverskott är den faktor som genererar en befolkningstillväxt.

Under perioden 2016–2019 kunde befolkningstillväxten beräknas efter hur många nyproducerade lägenheter som byggdes, vilket kan tolkas som att det funnits ett underskott på bostäder i kommunen. Under åren 2020–2021 minskade befolkningsutvecklingen markant i Örebro och flera andra stora svenska städer till följd av yttre faktorer såsom coronapandemin. Även byggtakten dämpades under dessa år, men inte i samma utsträckning som befolkningstillväxten. Preliminära siffror för antal färdigställda lägenheter under 2022 indikerar ett stabilt bostadsbyggande och att påbörjade bostadsbyggnadsprojekt genomförs som planerat. Utfallet visar att antalet färdigställda bostäder per år under 2021–2022 överstiger folkökningen under samma år. Det kan tolkas som att det nu sker en överproduktion av bostäder i förhållande till befolkningsutvecklingen i kommunen.

Av de bostäder som färdigställda under 2022 utgörs en majoritet av hyresrätter i flerbostadshus. Det är ett mönster som har noterats under flera år och som sannolikt är en effekt av att det nu avskaffade statliga investeringsstödet har styrt mot denna boendeform. Trots att det nu sker en överproduktion av bostäder sett till det totala antalet finns samtidigt ett behov av bostadsbyggande som bidrar till en större variation i bostadsbeståndet i sin helhet och i vissa områden av kommunen som tydligt domineras av någon boendeform.

Av de byggprojekt som nu pågår finns de allra största volymerna kring Södra Ladugårdsängen i ett stråk mot universitetet men även i de västra delarna av staden vid Heden. Andra områden som kommer att byggas ut är Marieberg, Mark, Hovsta och Ringstorp. En stor del av kommunens kommande folkökning beräknas ske i dessa områden.

Arbetsmarknad

Arbetsmarknad

Efter en tid av kraftig återhämtning på den svenska arbetsmarknaden vänder trenden nu nedåt. I samband med inträdet i lågkonjunktur förutspås arbetslösheten öka i allmänhet och i grupper med svag konkurrensförmåga på arbetsmarknaden i synnerhet. Samtidigt förväntas arbetslösheten inte nå samma höga toppar som under pandemin.

Örebro kommun har en förhållandevis differentierad arbetsmarknad och har under flera år haft en stark tillväxt. Samtidigt är arbetslöshetsnivån i Örebro kommun ca en procentenhet över rikets snitt, en differens som varit en realitet i flera år. Med antagandet att differensen kvarstår prognostiserar Arbetsförmedlingen en arbetslöshet om 7,9 procent i Örebro kommun år 2024, vilket är marginellt högre än 2022 och i nivå med 2023. I det längre perspektivet, avseende 2025–2027, spår konjunkturinstitutet en stabilisering i ekonomin och en återhämtning på arbetsmarknaden tillbaka till 2022 års arbetslöshetsnivå.

Under 2022 har näringslivets anställningsplaner varit rekordhög och antal nyanmälda platser till Arbetsförmedlingen har legat på historiskt höga nivåer, både lokalt och i riket. Framöver, trots vikande konjunktur och en avmattning i ekonomin, prognostiserar Arbetsförmedlingen att det kommer fortsätta råda brist på efterfrågade kompetenser, som exempelvis arbetstagare med gymnasial yrkesexamen.

Efterfrågan på arbetstagare med formella yrkeskompetenser kommer troligtvis ej att kunna tillgodoses i den omfattning som efterfrågas. Detta beror på att den tillgängliga arbetskraftsreserven i förhållandevis stor utsträckning inte når upp till den kvalifikationsnivå som arbetsgivare efterfrågar. Situationen kan beskrivas utifrån en hög strukturarbetslöshet, en långsiktig, kvardröjande arbetslöshet. För att minska obalanserna på arbetsmarknaden behöver därför fler utbilda sig, i synnerhet mot bristyrken.

Den heta arbetsmarknaden under 2022 hade även positiv inverkan på det kommunala försörjningsstödet och efter flera år med succesivt ökade kostnader så vände trenden för både kostnaderna för ekonomiskt bistånd, antal nyansökningar och antal unika hushåll nedåt under 2022. Framtidsutsikterna är dock osäkra på grund av det förhållandevis bekymmersamma läget i ekonomin, där prognoser om höga elkostnader är särskilt oroväckande. På längre sikt är dels arbetsmarknads- och ekonomiläget, dels statliga myndigheters agerande, avgörande för kostnadsutvecklingen för ekonomiskt bistånd i Örebro kommun.

Migration och flyktingmottagning

Migration och flyktingmottagning

Efter att Rysslands invasion av Ukraina inleddes den 24 februari 2022 har 50 000 ukrainska medborgare ansökt om skydd i Sverige. Den fortsatta utvecklingen av antalet skyddsökande i Sverige är alltså osäker och kan få vitt skilda förlopp beroende på vad som händer i kriget. Migrationsverkets huvudscenari för 2023 är att det kommer ytterligare 15 000 skyddsökande enligt massflyktsdirektivet till Sverige. Detta tal är osäkert beroende på händelseutvecklingen i Ukraina.

Efter EU-kommissionens inrådan har tillämpningen av massflyktsdirektivet förlängts till den 4 mars 2024 med möjlighet att förlänga ett år till. För att mottagandet av personer som flytt från Ukraina till Sverige ska få en jämnare fördelning över landet beslutade regeringen om en lagändring från 1 juli 2022. Det innebär att Migrationsverket anvisar skyddsbehövande med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet jämnt mellan Sveriges kommuner, som sedan ska ordna boende för dessa personer.

Regeringen beslutade i november att Migrationsverket får anvisa 7 100 personer till berörda kommuner under 2023. För att uppnå en jämn fördelning mellan kommunerna under perioden ~~2022~~–2023 ska anvisningarna för 2023 göras utifrån de platser som finns kvar enligt 2022 års fördelningstal.

Migrationsverket kommer med prognoser om asylmigrationen fyra gånger per år (inklusive massflyktsdirektivet) och beslutar om kommunal för kommunal bosättning årsvis. Regeringen har aviserat att minska antalet kvotflyktingar från 5 000 under 2022 till 900 per år från 2023. Flera länder inom EU och EES, inklusive Sverige, har på senare tid slopat inreseförbudet till sina respektive länder till följd av pandemiutvecklingen. Detta innebär en återgång till förhållanden som alltmer liknar tiden före pandemin vad gäller möjligheten att resa in i Europa och i Sverige.

Prognos för Örebro kommuns flyktingmottagande

Flyktingmottagandet av asylflyktingar (exklusive flyktingar enligt massflyktsdirektivet) kommer att vara ca 25 personer i kommunal bosättning och ytterligare 100 personer som själv bosätter sig i Örebro kommun under 2023. Örebro kommun har tagit emot mer än 350 anvisningar av ukrainare från Migrationsverket under 2022 och det återstår 10 personer i kommunal för bosättning under 2023. Migrationsverkets statistik visar att flyktingar från Ukraina är framför allt kvinnor och barn (80 procent).

Finansiell plan

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla en plan för verksamheten och i planen ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska finansiella mål anges som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Verksamheter som har koll på sin ekonomistyrning, kvalitetsstyrning och arbetar aktivt med målstyrning skapar bra förutsättningar för god ekonomisk hushållning.

Vad god ekonomisk hushållning är behöver utgå från den egna situationen och de egna förutsättningarna för verksamhet och ekonomi. Generellt innebär god ekonomisk hushållning att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar, så att inte onödiga kostnader uppstår i framtiden utifrån beslut vi fattar idag. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska kommunen visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att dess ekonomi inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på t.ex. ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun utifrån lokalt rådande förutsättningar. Balanskravet innebär att intäkterna varje år måste balansera kostnaderna. Blir balanskravsresultatet negativt måste det återställas inom tre år. Detta ska förhindra att utgifterna för den löpande verksamheten lånefinansieras och på så sätt minska risken för underskott.

Verksamhetsmål

God ekonomisk hushållning i verksamheten innebär att kommunen ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt, dvs. resurserna ska användas för rätt ändamål och på ett effektivt sätt. Verksamhetsmål av betydelse för god ekonomisk hushållning bör därmed fokusera på kvalitet och effektivitet i grunduppdraget samt ha ett övergripande perspektiv där kommunens bästa är överordnat de enskilda verksamheternas behov.

För att åstadkomma ett samband mellan kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig uppföljning och analys som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål.

Kommunfullmäktige har i 2023 års ÖSB angett strategiska mål som gäller för hela mandatperioden. Målen ska således vara uppfyllda vid mandatperiodens slut. Inför varje nytt budgetår omprövas dock de strategiska målen. Sex av nitton strategiska mål i ÖSB 2023 har bedömts ha betydelse för god ekonomisk hushållning s.k. GEH-mål.

Finansiella mål

Mål för resultat

De finansiella målen omfattar begränsningar för hur mycket den löpande verksamheten får kosta samt nivån för nya investeringar. Kommunens resultat ska säkerställa en fortsatt hög grad av självfinansiering av investeringarna och begränsa behovet av upplåning. Sverige går in i en lågkonjunktur med en hög inflation som driver upp kostnaderna. Kommunen behöver därför säkerställa att verksamhetens nettokostnadsnivå och den totala investeringsnivån ryms inom ramen för skatteintäkter och generella statsbidrag för att bibehålla en stark finansiell ställning. Det nya pensionsavtalet som gäller fr.o.m. 2023 innebär en bestående kostnadsökning medan ökningen av prisbasbeloppet ger en tillfällig ökad pensionskostnad för åren 2023 och 2024. Med anledning av det sänks resultatmålet tillfälligt 2024 för att lindra effekten över lågkonjunkturen. Målsättningen att verksamhetens resultat ska vara minst 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag består över planperioden. För 2024 sänks resultatmålet från 1 procent till 0,7 procent.

Mål för kommunala investeringar

Investeringar kan finansieras på tre sätt: genom överskott i årets resultat och avskrivningar; genom försäljning av tillgångar eller genom minskade finansiella tillgångar/ökade skulder. Investeringsvolymer behöver anpassas efter rådande finansiella förutsättningar och befolkningsutveckling annars kommer utrymmet för befintlig verksamhet och nya behov att behöva begränsas. Nya investeringar och underhåll av befintliga tillgångar behöver värderas och prioriteras parallellt i planeringsprocessen för att säkerställa god ekonomisk hushållning med tillgängliga resurser. Ett sänkt resultatmål för 2024 innebär konsekvenser för självfinansieringsgraden av skattefinansierade investeringar i kommunen. Kommunen väljer att ligga kvar på planerad investeringsnivå vilket innebär att målet tillfälligt sänks för 2024 till en självfinansieringsgrad på 95 procent. Men sett över planperioden så ligger målet om 100 procents självfinansieringsgrad för skattefinansierade investeringar fast.

Det är viktigt för den finansiella planeringen att genomförandegraden av investeringsbudgeten är hög. En låg genomförandegrad innebär att kommunen underfinansierar de investeringsbehov som finns utifrån det finansiella handlingsutrymmet och skjuter den finansiella belastningen till kommande år. Samtidigt som kommunen behöver hålla mer kortsiktig likviditet än nödvändigt för innevarande år vilket påverkar avkastningen negativt inom kapitalförvaltningen. Om det är sannolikt att investeringarna inte hinns med, bör investeringsmedel inte heller begäras.

Mål för kommunkoncernens investeringar

I kommunkoncernen lånefinansieras en stor andel av investeringarna, vilket påverkar kommunkoncernens skuldsättning. En viktig förutsättning för att kunna genomföra kommunens investeringsprogram och bolagens investeringsplaner utan att urholka kommunkoncernens finansiella ställning är balansen mellan egen finansiering och upplåning. Det finansiella målet för kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet exkl. exploateringsinvesteringar ska uppgå till max 14 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Under budget- och planperioden fortsätter kommunkoncernen att investera i infrastruktur, nyproducerade och renoverade bostäder och verksamhetslokaler i form av äldreboenden, gruppboenden, förskolor, skolor och kontorslokaler.

Mål för långsiktig finansiell handlingsutrymme – soliditet

Ett mått på finansiell ställning är soliditet vilket mäter kommunens långsiktiga handlingsberedskap. Soliditeten talar om hur stor del av tillgångarna som är finansierade med egna medel. En hög soliditet innebär att kommunen är motståndskraftig mot händelser såsom konjunkturförändringar, ny lagstiftning som påverkar ekonomin, snabba befolkningsförändringar, negativa resultat enstaka år eller behov av akuta och stora investeringar. Soliditeten ska uppgå till minst 50 procent inklusive pensionsförpliktelser men exklusive internbankens påverkan. Soliditeten förbättras till exempel genom att likviditetsöverskott till följd av positiva resultat används till att investera, amortera eller placera med avkastning. Soliditeten försämrars genom negativa resultat, investeringar som lånefinansieras eller transaktioner som finansieras med eget kapital (exempelvis i samband med anspråktagande av resultatutjämningsreserven eller markeringar i eget kapital).

Resultatbudget

Resultatbudget	Bokslut	ÖSB	Budget	Plan	Plan	Plan
Belopp i mnkr	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Verksamhetens intäkter och kostnader	-9 289	-9 980	-10 531	-10 830	-11 297	-11 729
- varav effektiviseringskrav	0	111	101	32	31	32
Avskrivningar	-261	-311	-310	-330	-355	-375
Verksamhetens nettokostnader	-9 550	-10 291	-10 841	-11 160	-11 652	-12 104
Skatteintäkter	7 972	8 188	8 530	8 931	9 355	9 734
Generella statsbidrag och utjämning	2 183	2 207	2 388	2 363	2 415	2 492
Summa skatteintäkter och utjämning	10 155	10 395	10 918	11 294	11 770	12 226
Verksamhetens resultat	605	104	76	134	118	122
Finansnetto	-307	180	235	255	265	245
- finansnetto exkl. utdelning	-337	115	170	190	200	180
- varav utdelning från bolagen	30	65	65	65	65	65
Årets resultat	297	284	311	389	383	367

Skatteunderlagsprognosen från SKR i april utgör underlag för resultatbudget i ÖSB.
Skatteunderlagsprognosen bygger på befolkningsprognos 2023–2032 från mars 2023.

I budgetunderlaget finns bedömd kompensation för löner samt hyror medtaget. Utöver detta finns kompensation för vissa indexmässiga kostnadsökningar avsatt. Resultatbudgeten innehåller även avsättning för volymkompensation enligt förutsättningar som anges i avsnitt volymkompensationer.

Nyckeltal, procent	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Snitt 2024–2027
Finansiella mål							
Verksamhetens resultat i relation till skatter och generella statsbidrag	6,0 %	1,0 %	0,7 %	1,2 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Självfinansieringsgrad för skattefinansierade investeringar	116 %	101 %	95 %	106 %	104 %	110 %	104 %
Kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exklusive exploateringsinvesteringar i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	8,4 %	9,8 %	8,9 %	7,3 %	5,8 %	6,5 %	7,1 %
Soliditet, inklusive pensionsförpliktelser men exklusive internbankens påverkan	56,9 %	56,7 %	56,4 %	58,1 %	59,9 %	61,4 %	59,0 %
Övriga nyckeltal							
Årets resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	2,9 %	2,7 %	2,9 %	3,4 %	3,3 %	3,0 %	3,1 %
Avskrivningar i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	2,6 %	3,0 %	2,8 %	2,9 %	3,0 %	3,1 %	3,0 %
Nettokostnader i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	94,1 %	99,0 %	99,3 %	98,8 %	99,0 %	99,0 %	99,0 %
Skatteintäktsutveckling	5,0 %	2,4 %	5,0 %	3,4 %	4,2 %	3,9 %	4,1 %
Nettokostnadsutveckling inklusive jämförelsestörande poster	4,1 %	7,4 %	5,5 %	2,8 %	4,3 %	3,8 %	4,1 %
Finansnettot i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	-3,0 %	1,7 %	2,2 %	2,3 %	2,3 %	2,0 %	2,2 %

Driftbudgetramar

	ÖSB 2023 inkl. ombudg./TA	ÖSB 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nämnd/anslag, belopp i miljoner kronor					
Kommunfullmäktige	17,2	16,2	16,2	16,2	16,2
Kommunfullmäktige	13,3	12,3	12,3	12,3	12,3
Stadsrevisionen	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Nämnder	10 126,8	10 120,5	10 157,2	10 207,4	10 229,3
Förskolenämnden	1 158,9	1 132,1	1 132,1	1 132,1	1 132,1
Grundskolenämnden	2 472,4	2 449,8	2 449,8	2 449,8	2 449,8
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	1 252,7	1 274,3	1 274,3	1 274,3	1 274,3
Funktionsstödsnämnden	1 165,6	1 183,2	1 206,9	1 230,6	1 254,3
Socialnämnden	654,4	656,6	662,6	668,6	674,6
Vård- och omsorgsnämnden	1 895,3	1 885,1	1 885,1	1 885,1	1 885,1
Bygg- och miljönämnden	26,4	26,3	26,3	26,3	26,3
Kultur- och fritidsnämnden	397,9	398,7	395,8	398,3	395,8
Markplanerings- och exploateringsnämnden	84,3	83,9	83,9	83,9	83,9
Teknik- och servicenämnden	211,8	210,7	210,7	210,7	210,7
Valnämnden	0,2	3,2	0,2	8,9	0,2
Överförmyndarnämnden	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9
Kommunstyrelsen	786,8	796,6	809,5	818,8	822,2
Utrymme för kommunstyrelsen	211,7	688,7	1 116,4	1 554,2	1 914,5
Oförutsedda behov – Kommunstyrelsen	30,5	52,1	52,1	52,1	52,1
Oförutsedda behov – KS utskott	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Utrymme för överfört resultat	0,0	4,0	7,0	10,0	10,0
Utrymme för volym förskola, grundskola, gymnasium (ofördelat 2025–2027)	0,0	0,0	30,0	60,0	90,0
Statsbidrag, i anslaget för kommunalekonomisk utjämning ÄO	0,0	41,2	0,0	0,0	0,0
Utrymme för generella kostnadsökningar	78,1	458,6	805,4	1 139,3	1 480,2
Utrymme för kostnadsökningar investeringar, ofördelat	100,9	180,6	301,8	403,6	425,1
Riktat effektiviseringskrav, KS uppdrag till Kommunstyrelsen	0,0	-50,0	-82,0	-113,0	-145,0
Finansiering	-375,7	-294,0	-459,6	-480,8	-431,2
Pensionskostnader och personalförsäkringsnetto	92,2	205,3	42,6	32,6	82,2
Kapitalkostnader	-376,9	-408,3	-411,2	-422,4	-422,4
Försäljning tomträtter	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Exploateringsintäkter	-71,0	-71,0	-71,0	-71,0	-71,0
Driftbudget totalt	9 980,0	10 531,4	10 830,2	11 297,1	11 728,8

Medel för respektive års löneöversyn samt hyresökningar samt andra indexmässiga kostnadsökningar finns avsatta i utrymme för generella kostnadsökningar och kommer fördelas till nämnderna i april respektive år. Dessa ackumuleras till dess att de fördelas ut, därav den kraftiga ökningen 2023–2027. På motsvarande sätt ackumuleras det riktade effektiviseringskravet ”KS uppdrag till Kommunstyrelsen” tills dess att det är fördelat till nämnd. För att se det årliga behovet behöver man räkna ut förändringen mellan åren. Det årliga effektiviseringsbehovet på totalen framgår i Resultatbudgeten.

Utrymmet för kostnadsökningar investeringar (KS-finansierade objekt i investeringsprogrammet) fördelas till berörd nämnd i takt med att investeringen eller verksamhetslokalen tas i bruk.

I bilaga 1 redovisas driftnämndstabell per nämnd inklusive förändringar mellan 2023 och 2024.

Balansbudget

Balansbudget, belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
TILLGÅNGAR	35 971	36 723	37 183	37 699
Materiella anläggningstillgångar	8 368	9 094	9 862	10 445
Finansiella anläggningstillgångar	20 817	21 167	21 267	21 417
- varav internbank	19 840	20 190	20 290	20 440
Omsättningstillgångar	6 786	6 461	6 054	5 837
- varav placerade medel	4 895	4 570	4 163	3 946
- varav kassa och Bank	150	150	150	150
EGET KAPITAL OCH SKULDER	35 971	36 723	37 183	37 699
Eget kapital	11 530	11 919	12 302	12 669
Avsättningar	1 325	1 344	1 328	1 333
Skulder	23 116	23 460	23 554	23 697
- varav lån/internbank	19 900	20 250	20 350	20 500
Ansvarsförbindelse pensioner	2 732	2 624	2 495	2 384
<i>Balansomslutning exklusive internbank</i>	<i>15 610</i>	<i>16 012</i>	<i>16 372</i>	<i>16 738</i>

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudget, belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Årets resultat	311	389	383	367
Avskrivningar	310	330	355	375
Övriga justeringar för ej likviditetspåverkande poster	214	12	-22	-1
Kassaflöde från den löpande verksamheten	835	731	716	741
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 024	-1 056	-1 123	-958
Nyupptagna lån internbank	900	350	100	150
Ökning långfristiga fordringar (utlåning internbank)	-900	-350	-100	-150
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	0	0
Årets kassaflöde	-189	-325	-407	-217
<i>Kassaflöde skattefinansierad verksamhet</i>	<i>183</i>	<i>53</i>	<i>19</i>	<i>80</i>

Investeringsprogram 2024–2027

Investeringar binder kapital under lång tid och påverkar det ekonomiska utrymmet genom ökade kapitalkostnader och driftkostnader. Därför är det viktigt med goda planeringsförutsättningar och att underlagen till investeringsprogrammet är långsiktiga och realistiska.

I investeringsprogrammet sammanställs kommunens driftkostnadskonsekvenser som investeringen genererar oavsett om det är kommunen eller extern part som genomför den. För kommunens egna investeringar, i skattefinansierad verksamhet och taxefinansierad verksamhet, sammanställs investeringsutgifterna. Investeringar i kommunens verksamhetslokaler sker i huvudsak av de kommunala fastighetsbolagen samt till en mindre del av extern part. Det innebär att kommunen inte har någon investeringsutgift för lokaler, men det medför en framtida hyreskostnad och andra driftkostnadskonsekvenser för kommunen så som utökade personalresurser och övriga driftkostnader som el, inventarier m.m. som också ingår i investeringsprogrammet. Samtliga planerade åtgärder i kommunens lokaler som överstiger 20 prisbasbelopp ingår i den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen som tillsammans med verksamhetens prioriterade behov för hyresgäst Anpassningar under 20 prisbasbelopp utgör underlag till investeringsprogrammet.

I Örebro kommuns koncernbolag sker även investeringar för betydande belopp i affärsmässig verksamhet. Dessa investeringar innebär inga driftkostnadskonsekvenser för kommunen men planerade nettoutgifter redovisas i investeringsprogrammet för att ge en samlad bild över koncernens investeringar.

Den oroliga omvärlden och den för tillfället höga inflationen har inneburit en ökad osäkerhet avseende kostnadsutvecklingen, vilket också påverkar investeringarna. När det gäller kommunens egna investeringar begränsas investeringarna av de finansiella målen och den beslutade investeringsbudgeten, vilket innebär att högre priser leder till att vi får mindre för pengarna. När det gäller lokalförsörjningsplanerna riskerar ökade priser leda till högre framtida hyror och därigenom en driftkostnadskonsekvens för lång tid framöver.

De planerade investeringar i koncernen uppgår till 9 072 mnkr under planperioden 2024 - 2027. Kommunens investeringsbudget för 2024 uppgår till 1 024 mnkr varav 591 mnkr avser investeringar för skattefinansierad verksamhet.

Kommunövergripande lokalförsörjningsplan

Den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen är en handlingsplan som åskådliggör framtida lokalbehov utifrån befolkningsprognos, nya lagar och förordningar, kommunala mål etcetera och synliggör prioriterade lokalprojekt som kommunen avser att arbeta med inom prognosperioden.

Lokalförsörjningsplanen för 2023–2026 med framåtblick 2027–2030 fastställdes av Kommunstyrelsen i november 2022. På grund av konjunkurläget gjordes en revidering och den senaste lokalförsörjningsplanen för 2024–2034 antogs av Kommunstyrelsen i mars 2023. I den senast beslutade lokalförsörjningsplanen prioriteras 29 lokalprojekt under prognosperioden 2024–2034 varav 18 var pågående vid fastställandet.

I samband med lokalförsörjningsplanen 2024–2034 identifierades övriga projekt utöver ordinarie lokalanskaffningsprocess som överlämnades till ÖBO Omsorgsfastigheter AB som ett separat genomförandeuppdrag. Även dessa projekt kommer att generera driftkostnader.

För prognosperioden 2024–2027 prioriteras 26 lokalprojekt varav 24 är pågående. Driftkostnader från lokalförsörjningsplan i investeringsprogrammet beräknas i planeringsförutsättningarna utifrån senast beslutad lokalförsörjningsplan

Verksamheternas behov innebär ökade hyreskostnader med 51 mnkr och tillsammans med andra kostnader som konsekvens av lokalförsörjningsplanen är de totala ökade driftkostnaderna 94 mnkr för 2024.

Tabell: Kostnader till följd av kommunövergripande lokalförsörjningsplan

	Budget 2024	Plan 2025	2026	2027
Förskolenämnd	9 273	11 020	0	0
Finansiering med riktade KS-medel	1 548	7 111	0	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	7 725	3 909	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0
Grundskolenämnd	19 791	17 225	13 100	0
Finansiering med riktade KS-medel	6 788	5 000	5 000	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	13 003	12 225	8 100	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	8 770	13 692	4 395	0
Finansiering med riktade KS-medel	0	0	0	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	8 770	13 692	4 395	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0
Socialnämnd	1 705	150	150	150
Finansiering med riktade KS-medel	1 705	150	150	150
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0
Vård- och omsorgsnämnd	5 156	73 980	63 873	0
Finansiering med riktade KS-medel	5 156	73 980	63 873	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0
Funktionsstödsnämnd	30 662	29 787	28 555	34 853
Finansiering med riktade KS-medel	3 500	2 350	700	700
Finansiering via avsatt volymutrymme	27 162	27 437	27 855	34 153
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0
Mark- och exploateringsnämnd	0	0	0	0
Finansiering med riktade KS-medel	0	0	0	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0
Teknik- och servicenämnd	10 617	0	0	0
Finansiering med riktade KS-medel	4 250	0	0	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	6 367	0	0	0
Kultur- och fritidsnämnd	267	3 033	6 050	0
Finansiering med riktade KS-medel	267	3 033	6 050	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	7 912	0	3 571	0
Finansiering med riktade KS-medel	7 912	0	3 571	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0
Totalt ökade driftkostnader	94 152	148 887	119 694	35 003
Finansiering med riktade KS-medel	31 125	91 625	79 344	850
Finansiering via avsatt volymutrymme	56 660	57 262	40 350	34 153
Finansiering inom nämndens egen ram	6 367	0	0	0

Igångsättningsbeslut och ombudgetering

I samband med beslut om ÖSB beslutas om investeringsprogram för år 2024. För år 2025 – 2027 beslutas om investeringsprogrammet som plan. Därmed beslutas enbart om budgetmedel för de investeringar som planeras påbörjas 2024. Om behov uppstår under året att påbörja nya investeringsprojekt som finns med i plan för år 2025–2027 krävs ett s.k. igångsättningsbeslut. Igångsättningsbeslut fattas antingen i samband med beslut om investeringsprogram eller i ett särskilt beslut av Kommunfullmäktige.

Kommunen har valt att organisera sin fastighetsförvaltning i egna fastighetsbolag, som äger, förvaltar och utvecklar kommunens verksamhetslokaler (Futurum fastigheter i Örebro AB, Örebrobostäder AB med dotterbolag och Örebroporten Fastigheter AB). Bolagens styrelser beslutar om sina investeringar.

Innan bolagens styrelser kan fatta beslut om en investering för kommunens verksamhet, krävs en beställning från kommunen. Investeringsprojektet kan starta när medel finns avsatta i kommunens beslutade investeringsprogram eller om igångsättningsbeslut beviljats.

Vid behov av ombudgetering under året för investeringsprojekt kan respektive nämnd besluta om det i de fall ombudgetering kan ske inom nämndens beslutade budget för respektive investeringsområde/rad (se tabell Kommunens totala investeringar). Om behov finns att ombudgetera mellan investeringsområde/rad och mellan nämnder krävs beslut i Kommunfullmäktige.

För de investeringar inom Teknik- och servicenämnden och Mark- och exploateringsnämnden där driftkostnadskonsekvensen finansieras av volympotten kan Kommunstyrelsen fatta beslut om ombudgetering av investeringsmedel mellan nämnderna.

Kommunens investeringsbudget

De planerade investeringarna inom kommunen uppgår till 4 161 mnkr under planperioden varav 2 426 mnkr avser skattefinansierade verksamhet och 1 736 mnkr taxefinansierad verksamhet.

Investeringsbudgeten för 2024 uppgår till 1 024 mnkr varav 591 mnkr avser skattefinansierad verksamhet. Därutöver tillkommer överförda investeringsmedel från tidigare år som ej nyttjades, vilket behandlas årligen av Kommunstyrelsen i samband med kommunens årsredovisning.

Tabell: Ökade driftkostnader som följd av investeringsbudgeten för skattefinansierad verksamhet

(tusentals kronor)	Budget	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
	2023	2023 rev juni	2024	2025	2026	2027
Förskolenämnd	1 245	1 300	1 337	1 337	1 337	1 337
Grundskolenämnd	4 368	4 562	4 964	5 236	5 236	5 236
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	1 728	1 845	1 716	1 914	1 914	1 914
Socialnämnd	173	173	173	144	144	144
Vård- och omsorgsnämnd	986	2 077	1 527	2 211	2 441	831
Funktionsstödsnämnd	259	259	259	259	259	259
Mark- och exploateringsnämnd	17 387	17 387	20 195	21 037	20 615	22 811
Teknik- och Servicenämnd (exkl VA/avfall)	16 097	16 776	18 262	18 619	19 828	19 385
Kultur- och Fritidsnämnd	3 463	3 140	2 971	1 918	1 879	906
Bygg- och miljönämnd	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	4 563	7 270	6 098	3 674	5 272	3 246
Totalt ökade driftkostnader	50 268	54 789	57 502	56 349	58 926	56 069
Varav finansiering med riktade KS-medel	6 679	8 584	6 324	2 969	2 517	593
Varav finansiering via avsatt volymputrymme	7 515	7 492	11 276	19 153	18 172	20 155
Varav finansiering genom nämndens egen ram	30 052	32 691	31 282	28 844	32 741	30 258
Varav exploateringsinvesteringar	6 022	6 022	8 619	5 383	5 496	5 063

Skattefinansierad verksamhet

Investeringsbudget 2024 för skattefinansierad verksamhet uppgår till 1 024 mnkr. Majoriteten av investeringarna, 83 procent, finns inom Mark- och exploateringsnämnden och Teknik- och servicenämnden.

Den största investeringsposten utgörs av Exploateringsinvesteringar (172 mnkr) som är en viktig förutsättning för Örebro fortsatta tillväxt. Behovet utifrån lagakraftvunna detaljplaner och efterfrågan på byggklar mark skulle egentligen kräva en högre investeringsvolym, men detta är vad som bedöms rimligt att genomföra under året. Investeringarna består av ny eller ombyggd platsmark så som gator, parker och annan infrastruktur som möjliggör nya bostads- och verksamhetsområden. Under året kommer investeringar ske i både nya områden för bostäder och verksamheter samt förtätningsprojekt där nya stadsmässiga miljöer ställer krav på exempelvis nya gator eller mer grönytor. De exploateringsobjekt som pågår och planeras starta upp under 2024 utgörs bland annat av Norra Marieberg (verksamhetsområde), Norra Marieberg (Tösjö 3:14) bostadsområde, färdigställande av Heden, färdigställande av Norra Ormesta samt åtgärder i Södra Ladugårdsängen.

Fastighetsinvesteringar (58 mnkr) består främst av investeringar i Kultur- och fritidsfastigheter, där en stor del utgörs av underhåll av fastigheter i Wadköping och Karlslund samt fastighetsförvärv.

Trafik- och miljöinvesteringar (93 mnkr) består främst av investeringar i kollektivtrafik för att utveckla ett kapacitetsstarkt kollektivtrafiksystem och en långsiktig hållbar trafiksituation i Örebro, men även investeringar i gång- och cykelobjekt som underlättar/möjliggör att fler kan gå och cykla, naturvårdsinvesteringar för att göra kommunens naturmiljöer mer tillgängliga, bevara och restaurera mark- och vattenmiljöer samt investeringar i stadsmiljö för att skapa en attraktiv kommun.

Park- och gatuinvesteringar (105 mnkr) består av investeringar i gatuunderhåll, parker, träd, lekplatser, gatubelysning, trafiksignaler, broar och tunnlar med mera och omfattar främst underhållsinvesteringar.

Kultur- och fritidsinvesteringar (19,5 mnkr) består till stor del av investering i konst enligt enprocentsregeln, men även av underhåll av kommunens motionsspår, byte av konstgräs med mera

Inventarie-, IT- och fordonsinvesteringar uppgår till 135 mnkr.

Investeringsbudgeten ryms inom det finansiella målet för 2024 på 95 procent i självfinansieringsgrad. För planperioden 2025–2027 ligger investeringsnivåerna i nivå med det finansiella målet om självfinansieringsgrad.

Investeringarna i skattefinansierad verksamhet innebär en beräknad ökning av driftkostnader för 2024 motsvarande 58 mnkr och utgörs av både kapitalkostnader samt övriga driftkostnader.

Taxefinansierad verksamhet

Investeringsbudgeten 2024 för taxefinansierad verksamhet är 433 mnkr. Huvuddelen av investeringarna avser VA-verksamheten (423 mnkr) och utgörs främst av förnyelse av befintliga och nya VA-ledningar, men även investeringar i reningsverket, vattenverket samt ledningsnät. Investeringar i avfallsverksamheten uppgår till 10 mnkr. Investeringarna i taxefinansierad verksamhet innebär att de budgeterade kapitalkostnaderna ökar med 13 mnkr 2024. De ökade driftkostnaderna ska finansieras inom taxeräkterna för respektive verksamhet.

Investeringar i de kommunala bolagen

Bolagens investeringsplaner för 2024 uppgår till 2 059 mnkr utifrån kommunens ägarandel. Örebrobostäder planerar under 2024 att investera 1 082 mnkr i form av underhåll och nyproduktion av lägenheter. Örebroportens investeringsplan uppgår till 315 mnkr och består främst av kontorslokaler för extern verksamhet och underhåll. Futurum och ÖBO omsorgs investeringar består av underhåll, nyinvestering och lokalanpassningar enligt lokalförsörjningsplan.

Tabell: Kommunens totala investeringar

Kommunens investeringar		Plan	Plan	Plan	Plan
Belopp i miljoner kronor		2024	2025	2026	2027
Förskolenämnd		-4,9	-4,9	-4,9	-4,9
Grundskolenämnd		-18,2	-19,2	-19,2	-19,2
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd		-8,1	-9,1	-9,1	-9,1
Socialnämnd		-1,5	-1,3	-1,3	-1,3
Vård- och omsorgsnämnd		-13,3	-19,2	-21,2	-7,2
Funktionsstödsnämnd		-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Markplanering- och exploateringsnämnd		-324,1	-340,0	-340,0	-340,0
-varav exploateringsverksamhet		-172,0	-137,0	-135,0	-82,8
Teknik- och Servicenämnd (exkl V A/avfall)		-167,4	-180,1	-187,1	-180,6
Kultur- och Fritidsnämnd		-19,5	-19,4	-18,6	-9,8
Bygg- och miljönämnd		0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen		-31,9	-18,4	-26,3	-16,2
V A (taxefinansierad verksamhet)		-423,3	-430,7	-489,2	-364,2
Avfall (taxefinansierad verksamhet)		-9,7	-11,5	-3,5	-3,5
Summa Skattefinansierad verksamhet		-591,2	-613,8	-630,0	-590,6
Summa Taxefinansierad verksamhet		-433,0	-442,2	-492,7	-367,7
Totalt kommunens investeringar		-1 024,2	-1 056,0	-1 122,7	-958,3
Majoritetsägda bolag	Ägarandel i %	Plan	Plan	Plan	Plan
Belopp i mnkr		2024	2025	2026	2027
Örebrobostäder AB	100	-1 082,0	-614,0	-543,0	-530,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100	-256,0	-181,0	-35,0	-35,0
ÖBO Husaren AB	100	0,0	0,0	0,0	0,0
Västerporten Fastigheter AB	100	-37,0	-21,0	-21,0	-21,0
Örebroporten Fastigheter AB	100	-315,0	-66,0	-34,0	-22,0
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100	-258,0	-153,0	-128,0	-233,0
Örebrokompaniet	100				
Örebro Parkering AB	100	-40,0	-40,0	0,0	0,0
KumBro Stadsnät AB	80	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0
Vätternvatten AB	77	-50,0	-62,0	-46,0	-25,0
Örebro Läns Flygplats AB	45	-21,0	-12,5	0,0	0,0
Gustavsvik Resort AB	45	0,0	0,0	0,0	0,0
Biogasbolaget i Mellansverige AB	40	-7,5	-6,0	-6,0	-6,0
Summa		-2 091,5	-1 180,5	-838,0	-897,0
Totalt bolagens investeringar*		-2 058,7	-1 150,5	-818,6	-882,5
*Avser kommunens ägarandel av investeringen					
<u>Varav investeringar för skattefinansierad verksamhet</u>					
Futurum Fastigheter i Örebro AB		-258,0	-153,0	-128,0	-233,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB		-256,0	-181,0	-35,0	-35,0
Örebroporten Fastigheter AB		-38,0	-8,0	-28,0	-17,0
Totalt investeringar i kommunkoncernen*		-3 082,9	-2 206,5	-1 941,3	-1 840,9
Varav investeringar för skattefinansierad verksamhet		-1 143,2	-955,8	-821,0	-875,6

Planeringsförutsättningar för nämndernas budgetarbete

Avsnittet beskriver förutsättningar för nämndernas budgetarbete. I Riktlinje för verksamhets- och ekonomistyrning, (KS 277/2021), finns information om hur verksamhets- och ekonomistyrning ska tillämpas.

Ekonomi i balans

Kommunallagen ställer krav på en ekonomi i balans och att varje generation ska bära sina kostnader. Det innebär att alla nämnder på både kort och lång sikt ska ha balans mellan intäkter och kostnader samt god budgetdisciplin. Nämnderna ska kontinuerligt utveckla arbetssätt och metoder för att säkerställa en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt arbeta förebyggande och bidra till rörelsen från linjär till cirkulär ekonomi. Långsiktig planering finns i kommunens olika program och andra styrande dokument medan det fleråriga perspektivet i ÖSB utgör planering på medellång sikt. Genom långsiktig planering underlättas nämndernas förutsättningar i arbetet för en ekonomi i balans. Nämnderna behöver i sin tur ha en flerårig planering för att säkerställa handlingsberedskap. Det fleråriga perspektivet i ÖSB ligger till grund för årlig planering och uppföljning av tilldelade resurser för kommunens nämnder och bolag.

Nämnden är ansvarig för den verksamhet som bedrivs och att de resurser som kommunfullmäktige tilldelat i budgeten används på så sätt att målen för verksamheten uppnås. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning. Nämnden ska vidta åtgärder vid befarade avvikelser samt rapportera till Kommunstyrelsen som utövar uppsikt över nämnder, kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. I samband med delår 2 och årsredovisning ska Kommunstyrelsen rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens nämnder utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål. Nämndernas ekonomiska ställning rapporteras regelbundet till Kommunstyrelsen, under budgetåret.

Hantering av överfört resultat

Anslag för drift

De politiska kansliernas budgeteras i enlighet med en 4-årig budgetmodell över mandatperioden. 4 mnkr i budgetmedel finns avsatta för överförda resultat från 2023 till 2024.

Anslag för investeringar

Anslag för pågående investeringsobjekt kan efter prövning överföras till nästa år i samband med bokslutet. Prövning ska endast ske för investeringsprojekt där outnyttjade investeringsmedel beror på tidsförskjutning. Överförda medel har finansierats genom tidigare års utrymmen och ingår inte i det som ska inrymmas i årets budget för de finansiella målen.

Intraprenader

Intraprenadernas positiva och negativa avvikelser hanteras enligt särskilt regelverk. Om inte analys och prövning visar skäl för något annat överförs intraprenadernas resultat (positiv eller negativ budgetavvikelse) i sin helhet till kommande år. Det ackumulerade resultatet finansieras genom markering i eget kapital. Intraprenaderna får maximalt ta med motsvarande 7 procent av årsbudgeten som ett ackumulerat resultat.

Ianspråktagande av eget kapital

Principer för ianspråktagande av eget kapital regleras i Riktlinje för god ekonomisk hushållning (KS 1061/2020). Vid ianspråktagande av markeringar ska påverkan på likviditet och balanskravsresultat beaktas. Planerat ianspråktagande av markeringar i eget kapital ska budgeteras för att säkerställa att ianspråktagandet inte påverkar möjligheten att nå de beslutade finansiella målen. Syftet med markeringar i eget kapital är att medvetet och tydligt markera delar av årets resultat till särskilda satsningar för kostnadsdämpande åtgärder. En markering i eget kapital innebär att delar av det årliga resultatet öronmärks för att finansiera särskilt beslutade insatser vilka kan vara fleråriga. Följande aktuella portföljer/insatser är planerade 2024:

Tillväxt- och arbetsmarknadspaket

Medel för att stärka tillväxt och arbetsmarknad i samband med och efter pandemin samt återstart näringslivet efter coronapandemin, prognosen visar att ca 14 mnkr återstår inför 2024.

Portfölj för social hållbarhet

För att ge extra fokus och kraft till arbetet inom social hållbarhet samt stärka och samla det kommunövergripande utvecklingsarbetet inom området har Portfölj för social hållbarhet etablerats. Syftet med portföljen är att åstadkomma ett sammanhållet arbete med en tydlig prioritering och styrning mot de viktigaste och högst prioriterade målen för social hållbarhet. Utvecklingsinsatser inom portföljen ska genomföras i samverkan för att nå bättre samsyn kring identifierade behov. Portföljen kommer att finansieras med statsbidrag. Stimulansmedel och finansiering via EU:s fonder kan också vara ett komplement för att stärka portföljens genomförande.

Sociala investeringar

En social investering utgörs av en riktad satsning till en utvald och avgränsad målgrupp. Satsningen förväntas, i förhållande till ordinarie arbetssätt, ge bättre utfall för målgruppen och samtidigt leda till minskade samhällsekonomiska kostnader på sikt. Sedan 2021 finns en budget på 2 mnkr avsatt för driftkostnader kopplat till genomförande av satsningar inom ramen för sociala investeringar. Tidigare satsningar har finansierats av medel markerade i eget kapital som ska återföras enligt plan. Inför 2024 ska ca 0,5 mnkr återföras.

Intraprenader

Regleringen av överfört resultat för intraprenaderna finansieras via markeringar i eget kapital. Nämndernas resultat justeras med det belopp som ianspråkats under året.

Resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserven (RUR) är avsedd att utjämna svängningar i skatteunderlaget över en konjunkturcykel. Reserverna är tänkta att kunna användas när det är lågkonjunktur och utvecklingen av skatteunderlaget är ogynnsamt för att skapa större stabilitet för verksamheterna. RUR ska därigenom vara ett sätt att kunna arbeta med mer långsiktiga mål än balanskravets fokus på ett kalenderår i taget. Reservering i RUR och markering i eget kapital får göras med sammanlagt högst det belopp som är möjligt att reservera enligt kommunallagen. I Riktlinje för god ekonomisk hushållning regleras avsättning och användning av RUR. Av den framgår att två kriterier ska vara uppfyllda för användning av RUR: Förändringen av årets underliggande skatteunderlag för riket ska understiga den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren och balanskravsresultatet ska vara negativt. Beslut om användning kan ske i samband med budgetarbetet för kommande år. Beslut kan även fattas i samband med årsredovisningen utifrån den avstämning som görs i delårsrapporteringen.

Tabell: Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling

Tabell 3 Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

RUR	2022	2023	2024	2025	2026
Snitt 10 år	4,1	4,3	4,4	4,4	4,5
Årlig ökning	5,9	4,2	4,0	4,8	4,7
Differens	1,8	-0,1	-0,4	0,4	0,2

Källa: Skatteverket och SKR.

Under 2023 och 2024 är rikets underliggande skatteunderlagsutveckling lägre än ett tioårigt genomsnitt.

Under 2023 och 2024 är rikets underliggande skatteunderlagsutveckling lägre än ett tioårigt genomsnitt. Då är det möjligt att använda RUR under förutsättning att de två kriterierna ovan är uppfyllda. Det innebär i praktiken att maximalt uttag som kan budgeteras/ användas för respektive år motsvarar den negativa differensen * Skatteintäkter och generella statsbidrag.

Balansräkningsenheter

Kommunen bedriver VA- respektive avfallsverksamhet i förvaltningsform. Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras genom avgifter för utförda tjänster till sina abonnenter, medborgare och företag i kommunen. Det ställer krav på särredovisning av respektive verksamhet och Örebro kommun gör det genom så kallade balansräkningsenheter. Ekonomierna kan skiljas från kommunens övriga verksamheter och verksamheterna redovisar därför egna resultat- och balansräkningar som del av kommunens totala redovisning. På motsvarande sätt som kommunallagen ställer krav på en ekonomi i balans och att rätt generation ska bära sina kostnader för kommunen i stort, ska de avgiftsfinansierade verksamheterna genom självkostnadsprincipen säkra att rätt generations avgiftskollektiv betalar sina kostnader, och ska normalt redovisa ett nollresultat. En svårighet är att avgiften måste fastställas i förväg baserat på förväntat nyttjande samt de beräknade nödvändiga kostnader och hantering av avvikelser sker inom eget kapital, vilket medför risk för att intäkterna inte svarar mot kostnaderna varje enskilt verksamhetsår.

Interna lån VA- och avfallsverksamheten

För att kunna särredovisa balansräkningsenheterna ska respektive avgiftsfinansierad verksamhet finansiera sina egna investeringar. Detta sker genom årets resultat eller lån. Eftersom kommunen bedriver dessa verksamheter i förvaltningsform innebär det att lånen för balansräkningsenheten blir interna inom kommunen. Ansvarig nämnd ansöker vid behov om lån hos Kommunstyrelsen där finanschef/ekonomidirektör enligt delegation fattar beslut om ansökan. Räntan på internlån motsvarar kommunens internränta. Internlånen amorteras enligt motsvarande avskrivningstid på investeringarna.

Stadsrevisionen

Av kommunallagen framgår att Kommunfullmäktiges presidium, och inte Kommunstyrelsen ska bereda förslaget till budget för Stadsrevisionen. I beräkningarna ingår det förslag till budgetram för 2024 för Stadsrevisionen som bereds av Kommunfullmäktiges presidium. Kommunstyrelsen tar inte för egen del ställning till Stadsrevisionens budgetram.

Kompensation för volymökningar

I ekonomisk plan finns volymkompensationer avsatta för att kompensera för förändringar i verksamheternas volymbehov under planperioden. Förskole- och skolverksamheternas förändrade behov påverkas främst av den demografiska utvecklingen. Flertalet av övriga volymkompensationer påverkas av bland annat av demografi och från kommunövergripande lokalförsörjningsplan och investeringsprogrammets omfattning.

Förändringen i demografi för 2024 innebär att antalet barn och elever minskar inför 2024, det innebär en minskning med 20,8 mnkr för Förskolenämnden samt en minskning med 12,8 mnkr för Grundskolenämnden. För ökade behov avseende lokaler för Förskolenämnden respektive Grundskolenämnden finns 7,7 mnkr respektive 11,2 mnkr avsatta hos Kommunstyrelsen. Medel avropas och tilldelas i takt med att kostnaden uppstår.

Funktionsstödsnämnden tilldelas 23,7 mnkr för volymökningar inom LSS/funktionsnedsatta. Medlen avser att täcka såväl nya gruppboenden som övriga volymökningar. För ökade kostnader inom socialtjänsten tilldelas Socialnämnden 6 mnkr.

För Teknik- och servicenämnden och Markplanerings- och exploateringsnämnden finns 6 mnkr totalt avsatta för att kompensera för ökade kapitalkostnader till följd av investeringsprogrammet för majoriteten av investeringarna inom investeringsområdena park och gata samt trafik och miljö.

För Markplanering- och exploateringsnämnden finns 5 mnkr avsatta för att kunna kompensera Teknik- och servicenämnden för ökade kapitalkostnader till följd av exploateringsinvesteringar.

I budgeten har även medel avsatts för specifika investeringsprojekt med riktade KS-medel vilka främst avser kompensation till kultur- och fritidsinvesteringar.

Kompensation för driftkostnadsökningar i samband med investeringar

Kommunstyrelsen och nämnderna kompenseras för planerade driftkostnadsökningar för vissa investeringar samt för vissa hyresökningar i och med beslut av ÖSB. Då investeringar oftast inte genomförs i den takt som planerats, tidsplaner justeras eller andra oförutsedda händelser inträffar, anslås medel i samband med beslut om ÖSB men kvarhålls inom ramen för utrymme för Kommunstyrelsen. När de beslutade investeringarna är genomförda och driftkostnader börjar belasta nämnden överförs medel till respektive nämnd.

Kompensation för löneöversyn samt indexuppräknings

Med grund i bedömning om det ekonomiska läget från SKR med flera har avsättning för medel avseende löneöversyn samt hyres- och övriga indexuppräknings för planperioden bedömts. Dessa medel finns avsatta i Kommunstyrelsens utrymme för generella kostnadsökningar.

Personalomkostnadspålägg

Det interna PO-pålägget för 2024 kommer öka inför 2024 (preliminärt 45,7 procent). I beräkningar till beslut om ÖSB ligger nivån på 44,53 procent och ökningen inför 2024 hanteras i samband med reviderad ÖSB i oktober. Både de lagstadgade arbetsgivaravgifterna och avtalsförsäkringarna bedöms vara oförändrade för 2024. Hela ökningen av PO-pålägget förklaras av de ökade pensionskostnaderna. Det finns en osäkerhet i hur det nya pensionsavtalet och inflationen kommer att påverka nivåerna på pensionerna, vilket kan påverka behovet av förändring av PO-pålägget för 2025–2027.

Internränta

Kommunens internränta fastställs i januari året innan aktuellt budgetår. Internräntan baseras på kommunkoncernens genomsnittliga ränta för långfristig låneskuld vid årsskiftet. Internräntan ska vara förhållandevis stabil, därför avrundas internräntan och noteras i steg om 0,25 procentenheter. Genomsnittlig ränta i kommunkoncernen är 2,15 procent 2022-12-31. Internräntan fastställs till 2,25 procent för år 2024 vilket är höjning med 0,75 procentenheter jämfört med år 2023.

Effektiviseringsbehov

Resultatbudgeten visar behov av ett effektiviseringskrav för 2024 på 101 mnkr, 32 mnkr för 2025, 31 mnkr för 2026 samt 32 mnkr för 2027. Totalt 196 mnkr för planperioden.

I nämndernas ramar fördelas ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 51 mnkr.

Utöver det föreslås att Kommunstyrelsen ges i uppdrag att hantera ett riktat effektiviseringsuppdrag på 50 mnkr för 2024 samt förslag till en plan för bedömda effektiviseringsbehov 2025–2026. Uppdraget föreslås ges till Kommundirektören och ska vara klart inför beredningen av Reviderad ÖSB 2024 med plan för 2025–2026 som ska beslutas i Kommunfullmäktige i oktober.

Taxor och avgifter

Reglementet anger att taxor och avgifter ska beslutas på Kommunfullmäktigenivå om inte annat anges, till exempel genom att Kommunfullmäktige beslutar om modell/principer för hantering av taxan. Beslut i juni av Övergripande strategier och budget påverkar beredning och hantering av taxe- och avgiftsbesluten. Beslut om taxor och avgifter kommer därför att komma hanteras i samband med beslut om ÖSB i oktober.

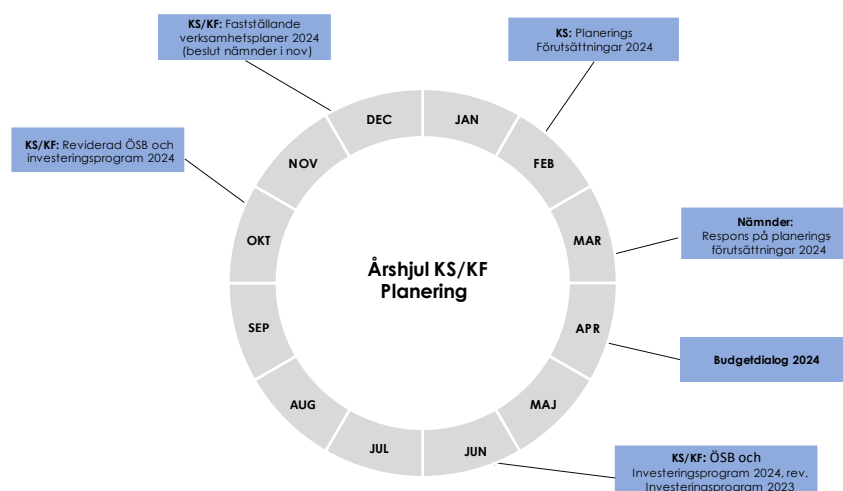
Internpriser

De interna avgifterna används för att debitera kostnader för kommunövergripande tjänster. Ambitionen är att så få tjänster som möjligt ska internprissättas. I de fall de används ska syftet vara att skapa incitament till effektivt resursutnyttjande. Administrationen för internpriser får aldrig överstiga nyttan för interndebitering för någon vara eller tjänst. Prissättningen ska utgå från en självkostnadskalkyl. De verksamheter som debiterar för interna kommunövergripande tjänster ska årligen i sin prissättning beakta sina förutsättningar och arbeta med effektiviseringar och åtgärder i första hand innan en ökning av priset görs.

Krävs en ökning av internpriserna påverkas de köpande verksamheterna. Innan priserna höjs behöver servicenivåer samt andra möjliga effektiviseringar ses över. Prisunderlaget ska utgöra grund för att diskutera målsättningar samt ambitions- och servicenivå mellan köpande och säljande verksamhet.

Fastställande av internpriser sker i samband med att nämndernas verksamhetsplaner beslutas och dialog ska föras mellan köpande och säljande verksamhet inför beslut.

Fortsatt beredning i planeringsprocessen

Juni 2023-September 2023

Fortsatt dialog om mål och medel mellan nämnd (inklusive Kommunstyrelsen) och respektive förvaltning, bland annat kring effektiviseringsbehov och internpriser. Inför att säljande verksamhet ska fastställa internpris i verksamhetsplanen förs dialog mellan säljande och köpande verksamheter angående behov av prisjusteringar.

Oktober 2023

Reviderad Övergripande strategier och budget 2024 med plan för 2025–2027 samt reviderat investeringsprogram beslutas i Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige. Beslut om taxor- och avgifter för 2024. Beslutet omfattar kompletteringar av nämndramarna för kompensation av bland annat förändrat PO-pålägg, löneöverhäng 2023, internränta. Beslutet omfattar även ställningstagande kring effektiviseringsbehov 2024.

November 2023

Nämnderna och Kommunstyrelsen beslutar om verksamhetsplaner 2024. Nämnderna tar fram egna mål (inklusive definition av måluppfyllelse) relaterade till de strategiska målen.

December 2023

Kommunfullmäktige fastställer nämndernas verksamhetsplaner 2024. Bolagen levererar affärsplaner.

Bilagor

Bilaga 1 Driftbudgetramar 2023–2024 förändring

I tabellen redogörs för förändringar i driftbudgetramarna mellan åren 2023 och 2024. Ramen för 2023 har för de flesta nämnder till viss del reviderats under innevarande år med till exempel lönekomensation och indexjusteringar. Detta ska beaktas vid jämförelse mellan ram för 2023 och ram 2024.

Driftbudgetramar 2023–2024 förändring, belopp i tusentals kronor	Belopp
Kommunfullmäktige	
Ram 2023, belopp i tkr	17 234
Justeringar inför 2024 kommunfullmäktige inkl. Stadsrevisionen	
Tillfällig satsning - utbildning ny mandatperiod	-1 000
Ram 2024	16 234
Av kommunallagen framgår att Kommunfullmäktiges presidium, och inte Kommunstyrelsen ska bereda förslaget till budget för Stadsrevisionen. I beräkningarna ingår det förslag till budgetram för 2024 för Stadsrevisionen som bereds av Kommunfullmäktiges presidium. Kommunstyrelsen tar dock inte för egen del ställning till Stadsrevisionens budgetram.	
Förskolenämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	1 158 945
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-6 000
Demografisk förändring - minskat antal barn förskola	-20 800
Volymkompensation lokalförsörjning kan avropas i takt med tillträde (7 700 tkr)	
Lönekomensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekomensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekomensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	1 132 145
Grundskolenämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	2 472 413
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-9 800
Demografisk förändring - minskat antal elever grundskola	-12 800
Volymkompensation lokalförsörjning kan avropas i takt med tillträde (11 200 tkr)	
Lönekomensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekomensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekomensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	2 449 813
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	1 252 698
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-6 500
Demografisk förändring - ökat antal elever gymnasieskola	28 100
Lönekomensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekomensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekomensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	1 274 298
Funktionsstödsnämnd	
Ram 2023, belopp i tkr	1 165 592
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-6 100
Volymkompensation LSS	23 700
Lönekomensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekomensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekomensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	1 183 192

Socialnämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	654 442
Justeringar inför 2024	
Återföring av tillfällig satsning 2023	-400
Effektiviseringskrav	-3 400
Volymkompensation socialtjänst	6 000
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	656 642
Vård- och omsorgsnämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	1 895 331
Justeringar inför 2024	
Återföring, del av "aktivitetsstöd äldre" 2023 till KFN	-320
Effektiviseringskrav	-9 900
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	1 885 111
Bygg- och miljönämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	26 365
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-100
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	26 265
Kultur- och fritidsnämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	397 938
Justeringar inför 2024	
Open Art tillfälligt anslag enligt plan 2024	2 500
Resterande del av "aktivitetsstöd äldre" 2023 från VON	320
Effektiviseringskrav	-2 100
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	398 658
Markplanerings- och exploateringsnämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	84 263
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-400
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	83 863
Teknik- och servicenämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	211 800
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-1 100
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	210 700

Valnämnden	
Ram 2023, belopp i tkr	223
Justeringar inför 2024	
Preliminär budget EU-val	3 000
Ram 2024	3 223
Överförmyndarnämnden	
Ram 2023	19 917
Justeringar inför 2024	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Ram 2024	19 917
Kommunstyrelsen	
Ram 2023, belopp i tkr	786 848
Justeringar inför 2024 Kommunledning	
Justeringar inför 2024 Kommunledningsförvaltningen	
Effektiviseringskrav	-2 600
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån fördelas i Rev ÖSB i okt	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Justeringar inför 2024 Kommungemensamt	
Örebrokompaniet (uppräknig - korrigerig utifrån tidigare fattade beslut)	343
Nerikes brandkår, kompensation - pensioner, lön	5 099
Återföring tillfälligt anslag för iordningsställande av lagerlokal Skyddslager	-150
Minskat antal kommunplacerade som berättigar till statliga bidrag – etableringsersättning	7 100
Ram 2024	796 640
Utrymme för Kommunstyrelsen	
Ram 2023, belopp i tkr	211 662
Justeringar inför 2024	
Utrymme för överfört resultat från 0	4 000
Statsbidrag omvandlat från riktat till generellt tillfälligt 2024 – Äldreomsorg	41 169
2024 års utrymme generella kostnadsökningar, fördelas senare	380 579
2024 års utrymme för kompensation investeringar/lokaler - Fördelas i takt med att investeringen alt. lokalen tas i bruk	79 650
Förändring KS utrymme för oförutsedda kostnader	21 600
Riktat effektiviseringsuppdrag – KS uppdrag till Kommundirektören	-50 000
Ram 2024	688 660
Finansiering	
Ram 2023, belopp i tkr	-375 689
Justeringar inför 2024	
Nytt premiehöjt pensionsavtal, samt värdesäkring av befintliga pensioner	113 076
Förändring kapitalkostnader - aktiverade investeringar	-31 356
Ram 2024	-293 969
Driftbudgetramar - verksamhetens intäkter och kostnader	10 531 392

Bilaga 2 – Investeringsprogram för 2024 med plan för 2025–2027

(tusentals kronor)	Budget 2023	Överfört från 2022	Budget 2023 inkl överfört från 2022	Rev 2023	Budget 2023 rev juni	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Förskolenämnd	4 916	0	4 916	0	4 916	4 916	4 916	4 916	4 916
Grundskolenämnd	17 236	0	17 236	0	17 236	18 236	19 236	19 236	19 236
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	9 134	0	9 134	0	9 134	8 134	9 134	9 134	9 134
Socialnämnd	1 500	0	1 500	0	1 500	1 500	1 250	1 250	1 250
Vård- och omsorgsnämnd	8 575	9 500	18 075	-10	18 065	13 275	19 225	21 225	7 225
Funktionsstödsnämnd	2 254	0	2 254	0	2 254	2 254	2 254	2 254	2 254
Mark- och exploateringsnämnd	304 640	92 050	396 690	0	396 690	324 050	340 000	340 000	340 000
- varav fastighetsinvesteringar	52 540	75 566	128 106	1 000	129 106	32 900	24 626	26 505	15 817
- varav fastighetsförvärv	19 600	0	19 600	0	19 600	25 000	29 550	27 000	27 000
- varav trafik- och miljöinvesteringar	69 600	0	69 600	-1 000	68 600	93 150	147 861	150 495	150 316
- varav tillgänglighetsåtgärder	1 000	0	1 000	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
- varav exploateringsverksamhet	161 900	16 484	178 384	0	178 384	172 000	136 963	135 000	145 867
Teknik- och Servicenämnd (exkl VA/avfall)	140 200	71 026	211 226	-2 600	208 626	167 391	180 072	187 100	180 620
- varav park & gata	67 200	41 552	108 752	0	108 752	105 420	130 400	128 500	125 400
- varav gas	15 000	5 700	20 700	-2 600	18 100	10 000	3 000	3 000	3 000
- varav fordon	41 500	8 712	50 212	0	50 212	37 971	42 172	43 000	48 720
- varav övrigt Tekniska	16 500	15 062	31 562	0	31 562	14 000	4 500	12 600	3 500
Kultur- och Fritidsnämnd	12 657	24 746	37 403	1 500	38 731	19 470	19 355	18 620	9 750
- varav fritidsanläggningar	7 600	16 404	24 004	1 500	25 504	11 550	4 300	10 350	6 750
- varav konstutsmyskning	2 480	8 170	10 650	0	10 650	5 620	11 555	5 270	0
- varav inventarier	2 577	172	2 749	0	2 577	2 300	3 500	3 000	3 000
Kommunstyrelsen	27 255	19 392	46 647	0	46 647	31 941	18 377	26 270	16 226
Summa skattefinansierad verksamhet	528 367	216 714	745 081	-1 110	743 799	591 167	613 819	630 005	590 611
VA	459 010	143 928	602 938	-46 570	556 368	423 300	430 725	489 200	364 200
Avfall	8 000	10 812	18 812	0	18 812	9 700	11 500	3 500	3 500
Summa taxefinansierad verksamhet	467 010	154 740	621 750	-46 570	575 180	433 000	442 225	492 700	367 700
Totalt kommunens investeringar	995 377	371 454	1 366 831	-47 680	1 318 979	1 024 167	1 056 044	1 122 705	958 311

Investeringsbehov nämnder 2024 med plan för 2025 – 2027

Kommunstyrelsen	INVESTERING									DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER														
	BUDGET		BUDGET 2023 inkl. överfört	rev 2023	BUDGET		Plan			BUDGET		BUDGET		BUDGET		Plan			Finansiering 1)Inom ram 2)Volympott 3)KS anslag	1	2	3		
	2023	Överfört från fg år			Rev 2023	2024	2025	2026	2027	2023	rev 2023	2024	2025	2026	2027									
Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Kap.kost	Övrigt	Kap.kost	Övrigt	Kap.kost	Övrigt	Kap.kost	Övrigt	Kap.kost	Övrigt	Kap.kost	Övrigt						
(tusentals kronor)	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Kap.kost	Övrigt	Kap.kost	Övrigt	Kap.kost	Övrigt	Kap.kost	Övrigt	Kap.kost	Övrigt	Kap.kost	Övrigt	1	2	3
Kommungemensamt																								
Inventarier																								
Inventarier - Kulturkvarteret																								x
Kulturkvarteret (inom ram)																								x
Inventarier																								x
Inredning p g a flytt av arkivdepå																								x
Kopiatorer och skrivare																								x
IT-investeringar	960	2 405	3 365	0	3 365	840	760	760	660	140	0	154	0	116	0	107	0	107	0	94	0			
Nätverksutrustning																								x
Nätverksutrustning	14 826	4 308	19 134	0	19 134	23 160	17 617	25 510	15 566	2 669	0	3 731	0	4 690	0	3 567	0	5 166	0	3 152	0			
NOD-projektet																								
Kontorsinventarier																								x
Teknik																								x
Övrigt																								x
	11 469	12 679	24 148	0	24 148	7 941	0	0	0	1 754	0	3 385	0	1 292	0	0	0	0	0	0	0			
Totalt Kommunstyrelsen	27 255	19 392	46 647	0	46 647	31 941	18 377	26 270	16 226	4 563	0	7 270	0	6 098	0	3 674	0	5 272	0	3 246	0			
Varav finansiering med riktade KS-medel	11 469	15 084	26 553	0	26 553	7 941	0	0	0	1 754	0	3 385	0	1 292	0	0	0	0	0	0	0			
Varav finansiering via avsatt volymutrymme																								
Varav finansiering genom nämndens egen ram	15 786	4 308	20 094	0	20 094	24 000	18 377	26 270	16 226	2 808	0	3 885	0	4 806	0	3 674	0	5 272	0	3 246	0			

Förskolenämnd	INVESTERING									DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER														
	BUDGET		BUDGET 2023 inkl. överfört	rev 2023	BUDGET		Plan			BUDGET		BUDGET		BUDGET		Plan			Finansiering 1)Inom ram 2)Volympott 3)KS anslag	1	2	3		
	2023	Överfört från fg år			Rev 2023	2024	2025	2026	2027	2023	rev 2023	2024	2025	2026	2027									
Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kost	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt					Kap.kostn	Övrigt
(tusentals kronor)	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kost	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	1	2	3
Inventarier																								
Inventarier																								x
Inventarier - myndighet																								x
Totalt Förskolenämnd	4 916	0	4 916	0	4 916	4 916	4 916	4 916	4 916	1 245	0	1 300	0	1 337	0	1 337	0	1 337	0	1 337	0			
Varav finansiering med riktade KS-medel																								
Varav finansiering via avsatt volymutrymme																								
Varav finansiering genom nämndens egen ram	4 916	0	4 916	0	4 916	4 916	4 916	4 916	4 916	1 245	0	1 300	0	1 337	0	1 337	0	1 337	0	1 337	0			

Grundskolenämnd	INVESTERING									DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER									Finansiering				
	BUDGET		BUDGET	BUDGET		Plan			BUDGET		BUDGET	BUDGET		Plan			1)	2)	3)				
	2023	Överfört från fg år	Budget 2023 inkl. överfört	rev 2023	Rev 2023	2024	2025	2026	2027	2023	rev 2023	2024	2025	2026	2027	Inom ram	Volympott	KS anslag					
(tusentals kronor)	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	1	2	3		
Investeringar på aggregerad nivå																							
Inventarier																							
Inventarier																						x	
Inventarier - myndighet																						x	
Totalt Grundskolenämnd	17 236	0	17 236	0	17 236	18 236	19 236	19 236	19 236	4 368	0	4 562	0	4 964	0	5 236	0	5 236	0	5 236	0		
Varav finansiering med riktade KS-medel																							
Varav finansiering via avsatt volymutrymme																							
Varav finansiering genom nämndens egen ram	17 236	0	17 236	0	17 236	18 236	19 236	19 236	19 236	4 368	0	4 562	0	4 964	0	5 236	0	5 236	0	5 236	0		

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	INVESTERING									DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER									Finansiering				
	BUDGET		BUDGET	BUDGET		Plan			BUDGET		BUDGET	BUDGET		Plan			1)	2)	3)				
	2023	Överfört från fg år	Budget 2023 inkl. överfört	rev 2023	Rev 2023	2024	2025	2026	2027	2023	rev 2023	2024	2025	2026	2027	Inom ram	Volympott	KS anslag					
(tusentals kronor)	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	1	2	3		
Investeringar på aggregerad nivå																							
Inventarier																							
Inventarier gymnasie																						x	
Inventarier vuxam																						x	
Inventarier - myndighet																						x	
Totalt Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	9 134	0	9 134	0	9 134	8 134	9 134	9 134	9 134	1 728	0	1 845	0	1 716	0	1 914	0	1 914	0	1 914	0	0	0
Varav finansiering med riktade KS-medel																							
Varav finansiering via avsatt volymutrymme																							
Varav finansiering genom nämndens egen ram	9 134	0	9 134	0	9 134	8 134	9 134	9 134	9 134	1 728	0	1 845	0	1 716	0	1 914	0	1 914	0	1 914	0		

Socialnämnd	INVESTERING									DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER									Finansiering				
	BUDGET		BUDGET	BUDGET		Plan			BUDGET		BUDGET	BUDGET		Plan			1)	2)	3)				
	2023	Överfört från fg år	Budget 2023 inkl. överfört	rev 2023	Rev 2023	2024	2025	2026	2027	2023	rev 2023	2024	2025	2026	2027	Inom ram	Volympott	KS anslag					
(tusentals kronor)	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	1	2	3		
Investeringar på aggregerad nivå																							
Inventarier																							
Årlig inventariepott																						x	
Myndighetskrav																						x	
Socialkontor, Vivalla																						x	
Bruksgratan																						x	
Totalt Socialnämnd	1 500	0	1 500	0	1 500	1 500	1 250	1 250	1 250	173	0	173	0	173	0	144	0	144	0	144	0		
Varav finansiering med riktade KS-medel																							
Varav finansiering via avsatt volymutrymme																							
Varav finansiering genom nämndens egen ram	1 500	0	1 500	0	1 500	1 500	1 250	1 250	1 250	173	0	173	0	173	0	144	0	144	0	144	0		

Funktionsstödsnämnd	INVESTERING									DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER										Finansiering					
	BUDGET 2023	Överfört från fg år	BUDGET Budget 2023 inkl. överfört	rev 2023	BUDGET Rev 2023	BUDGET 2024	2025	Plan 2026	2027	BUDGET 2023	BUDGET rev 2023	BUDGET 2024	2025	Plan 2026	2027	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	1	2	3	
Investeringar på aggregerad nivå	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt				
(tusentals kronor)																									
<i>Inventarier</i>																									
Årlig inventariepott																							x		
Myndighetskrav																							x		
Hus i enskilt läge																							x		
Inventarier - myndighet	1 354	0	1 354	0	1 354	1 354	1 354	1 354	1 354	156	0	156	0	156	0	156	0	156	0	156	0	0			
<i>Nya och ombyggnation, vård- och omsorgsboenden och Gruppboendestäder</i>																									
Inv o utrustn nya gruppboendestäder	900	0	900	0	900	900	900	900	900	104	0	104	0	104	0	104	0	104	0	104	0	0			x
Totalt Funktionsstödsnämnd	2 254	0	2 254	0	2 254	2 254	2 254	2 254	2 254	259	0	259	0	259	0	259	0	259	0	259	0	0			
Varav finansiering med riktade KS-medel																									
Varav finansiering via avsatt volymutrymme																									
Varav finansiering genom nämndens egen ram	2 254	0	2 254	0	2 254	2 254	2 254	2 254	2 254	259	0	259	0	259	0	259	0	259	0	259	0	0			

Vård- och omsorgsnämnd	INVESTERING									DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER										Finansiering						
	BUDGET 2023	Överfört från fg år	BUDGET Budget 2023 inkl. överfört	rev 2023	BUDGET Rev 2023	BUDGET 2024	2025	Plan 2026	2027	BUDGET 2023	BUDGET rev 2023	BUDGET 2024	2025	Plan 2026	2027	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	1	2	3
Investeringar på aggregerad nivå	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt					
(tusentals kronor)																										
<i>Inventarier</i>																										
Årlig inventariepott																								x		
Myndighetskrav																								x		
Inventarier - myndighet	7 925	0	7 925	0	7 925	7 925	7 225	7 225	7 225	911	0	911	0	911	0	831	0	831	0	831	0	0				x
<i>Nya och ombyggnation, vård- och omsorgsboenden och Gruppboendestäder</i>																										
Inv o utrustn nytt vård- och omsorgsboende																										x
Ombyggnation och renovering vård- och omsorgsboende och kök och matsal	650	9 500	10 150	-10	10 140	5 350	12 000	14 000	0	75	0	1 166	0	615	0	1 380	0	1 610	0	0	0	0				x
Totalt Vård och omsorgsnämnd	8 575	9 500	18 075	-10	18 065	13 275	19 225	21 225	7 225	986	0	2 077	0	1 527	0	2 211	0	2 441	0	831	0	0				
Varav finansiering med riktade KS-medel																										
Varav finansiering via avsatt volymutrymme																										
Varav finansiering genom nämndens egen ram	8 575	9 500	18 075	-10	18 065	13 275	19 225	21 225	7 225	986	0	2 077	0	1 527	0	2 211	0	2 441	0	831	0	0				

Teknik- och servicenämnd	INVESTERING										DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER										Finansiering 1)Inom ram 2)Volympott 3)KS anslag 4) Taxefinansierad					
	BUDGET		BUDGET		BUDGET	BUDGET	Plan			BUDGET		BUDGET	BUDGET		Plan		Plan									
	2023	Överfört från fg år	Budget 2023 inkl. överfört	rev 2023	Rev 2023	2024	2025	2026	2027	2023	rev 2023	2024	2025	2026	2027	2025	2026	2027								
(tusentals kronor)	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Nettoutgift	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	Kap.kostn	Övrigt	1	2	3	4	
Avfall*																										x
Utbyggnad av planer på Atle																										x
Metod- och miljöutveckling avfallshantering																										x
Fastighet/inventarier																										x
Drifttagning ny deponi																										x
Containrar ÄVS																										x
Matavfallsbyggnaden Atle																										x
Ledningsdragnig Alfa-L4-Vätmark Alte																										x
Styrsystem Alfa och Brunnslam Atle																										x
Förbättring Oljeslammottagning Atle																										x
Avvattningsyta Atle																										x
Dagvattenhantering Atle																										x
Ombyggnation ÄVC Farligt avfall (privat inpassering)																										x
Ombyggnation ÄVC Personalbyggnader																										x
Kameraövervakning ÄVC																										x
Ombyggn personalbyggnad ÄVC																										x
Byte av våg Atle																										x
Avfall	8 000	10 812	18 812	0	18 812	9 700	11 500	3 500	3 500	1 015	0	0	0	1 050	0	784	0	234	0	194	0					
Totalt taxefinansierad verksamhet	467 010	154 740	621 750	-46 570	575 180	433 000	442 225	492 700	367 700	11 433	0	0	0	11 706	1 000	12 262	0	10 125	0	12 308	0					
Totalt teknik- och servicenämnd	607 210	225 766	832 976	-49 170	783 806	600 391	622 297	679 800	548 320	26 898	632	16 144	632	28 849	2 119	29 312	1 569	28 384	1 569	30 124	1 569					
Varav finansiering med riktade KS-medel	22 000	12 508	34 508	0	34 508	30 000	19 380	9 100	0	1 965	0	2 240	0	2 250	0	1 365	0	851	100	0	0					
Varav finansiering via avsatt volymutrymme	48 200	43 552	91 752	0	91 752	84 420	107 400	95 500	87 400	2 272	632	2 249	632	4 251	1 119	6 271	1 569	5 887	1 469	4 994	1 569					
Varav finansiering genom nämndens egen ram	70 000	14 966	84 966	-2 600	82 366	52 971	53 292	82 500	93 220	11 227	0	11 655	0	10 643	0	9 415	0	11 521	0	12 822	0					
Varav taxefinansierad verksamhet	467 010	154 740	621 750	-46 570	575 180	433 000	442 225	492 700	367 700	11 433	0	0	0	11 706	1 000	12 262	0	10 125	0	12 308	0					

* Kapitalkostnader taxefinansierad verksamhet exkl intern ränta.

Driftkostnadskonsekvenserna av den kommunövergripande lokalförsljningsplanen 2024 med plan för 2025 – 2027

Kommunstyrelsen		DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSN													Finansiering			
Åtgärd	Fastighets-ägare	Budget		Rev Budget		BUDGET		LÅNGSIKTIG PLAN						Årlig drift-kostnad	1)Inom ram 2)Volympott 3)KS anslag			
		2023		2023		2024		2025		2026		2027			1	2	3	
		Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt					
Kulturkvarteret		0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 000	0	0	0	32 100			
																		x
																		x
Kommungemensam		0	0	0	0	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	6 200			
																		x
																		x
NOD		17 500	0	19 114	0	3 912	0	0	0	0	-429	0	0	0	19 000			
																		x
Totalt Kommunstyrelsen		17 500	0	19 114	0	7 912	0	0	0	3 571	0	0	0	0	0			
varav finansierade med riktade KS-anslag		17 500	0	19 114	0	7 912	0	0	0	3 571	0	0	0	0	0			
varav finansierade via avsatt volymutrymme																		
varav finansiering inom nämndens egen ram		0	0	0	0	5 912	0	0	0	3 571	0	0	0	0	0			

Förskolenämnden		DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSN													Finansiering			
Åtgärd	Fastighet s-ägare	Nya platser	Budget		Rev Budget		BUDGET		PLAN						1)Inom ram 2)Volympott 3)KS anslag			
			2023		2023		2024		2025		2026		2027		1	2	3	
			Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt				
*Reinvestering förskolor																		
Objekt finansierade med riktade KS-medel			0	0	0	0	1 548	0	7 111	0	0	0	0	0	0			3
Nybyggnation förskolor			4 684	0	3 345	0	2 006	0	0	0	0	0	0	0	0			2
Reinvestering, utökning förskoleplatser			0	0	0	0	3 619	0	3 909	0	0	0	0	0	0			2
Anpassning förskolor																		
Allergiförskola anpassningar i bef förskola			100		100		100											2
Anpassning myndighetskrav och mindre volymökning, samtliga skolformer			100	0	100	0	1 100	0	0	0	0	0	0	0	0			2
Anpassningar myndighetskrav, hyresökningar							1 000							0				2
Objekt finansierade via avsatt volymutrymme			4 784	0	3 445	0	7 725	0	3 909	0	0	0	0	0	0			
Totalt förskolenämnd			4 784	0	3 445	0	9 273	0	11 020	0	0	0	0	0	0			
varav finansierade med riktade KS-anslag			0	0	0	0	1 548	0	7 111	0	0	0	0	0	0			
varav finansierade via avsatt volymutrymme			4 784	0	3 445	0	7 725	0	3 909	0	0	0	0	0	0			
varav finansiering inom nämndens egen ram			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			

Grundskolenämnden			DRIFTKOSTNADSKONSEKVEN												Finansiering			
Åtgärd	Fastighets- ägare	Nya platser	Budget 2023		Rev. Budget 2023		BUDGET 2024		PLAN						1)Inom ram 2)Volympott 3)KS anslag			
			Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	2025	2026	2027	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	1	2	3
*Reinvestering grundskolor		50			0	0	6 788	0	5 000	0	5 000	0	0	0				3
Nya idrottshallar			2 360	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				3
Objekt finansierade med riktade KS-medel			2 360	0	0	0	6 788	0	5 000	0	5 000	0	0	0				
Nybyggnation grundskolor			0	0	0	0	0	0	6 800	0	6 800	0	0	0				2
Ut- och ombyggnad fler grundskoleplatser			2 980	0	0	0	3 810	0	6 790	0	0	0	0	0				2
*Reinvestering, utökning grundskolor			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				2
Anpassning grundskolor			2 536	0	1 120	0	6 413	0	-2 765	0	500	0	0	0		2		2
Anpassning kök och matsalar			1 880	0	1 280	0	1 780	0	600	0	0	0	0	0				2
Anpassning myndighetskrav och mindre volymökning, samtliga skolformer			1 710	0	800	0	1 000	0	800	0	800	0	0	0		2		2
Objekt finansierade via avsatt volymutrymme			9 106	0	3 200	0	13 003	0	12 225	0	8 100	0	0	0				
Fastighetstekniska reinvesteringar			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		2		
Objekt där hyresvärd finansierar 50 %			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Totalt Grundskolenämnd			11 466	0	3 200	0	19 791	0	17 225	0	13 100	0	0	0				
varav finansierade med riktade KS-anslag			2 360	0	0	0	6 788	0	5 000	0	5 000	0	0	0				
varav finansierade via avsatt volymutrymme			9 106	0	3 200	0	13 003	0	12 225	0	8 100	0	0	0				
varav objekt där hyresvärd finansierar 50 procent			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
varav finansiering inom nämndens egen ram			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd			DRIFTKOSTNADSKONSEKVEN												Finansiering			
Åtgärd	Fastighet s-ägare	Nya platser	Budget 2023		Rev Budget 2023		BUDGET 2024		PLAN						1)Inom ram 2)Volypott 3)KS anslag			
			Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	2025		2026		2027		1	2	3	
*Reinvestering gymnasieskolor			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Objekt finansierade med riktade KS-medel			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ut- och ombyggnad fler gymnasieplatser																		
Utbyggnad fler gymnasieplatser	ÖP						2 625	0	5 250	0	2 625	0	0	0				2
Anpassning gymnasieskolor																		2
Virginska utveckla eller flytta cafeteria	ÖP																	2
Virginska utöka antal omklädningsrum	ÖP																	2
Kvinnersta anpassning av kvarvarande lokaler	ÖP																	2
Kvinnersta avyttring lokaler																		2
Tullängen anpassning för nya/förändrade utbildningar	Futurum																	2
Anpassningar bättre logistik i samband med rot Rudbecksgymnasiet																		
Stänga drottningg anpassa Virginska för H/T och L/R inkl tillagn kök o matsal			-1 830	0	-1 830	0	4 180	0	7 477	0	1 770	0	0	0				
Anpassning kök och matsalar																		2
Gy, Rudbecksskolan logistikförändring och vid leverans	ÖP																	2
Gy, Virginska i samband vid underhåll åtgärda ventilationen mm	ÖP						965	0	965	0	0	0	0	0				2
Anpassning myndighetskrav och mindre volymökning, samtliga skolformer																		2
Anpassningar myndighetskrav, hyresökningar			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				2
Anpassningar < 20 pbb																		
			0	0	0	0	1 000	0	0	0	0	0	0	0				
Objekt finansierade via avsatt volymutrymme			-1 830	0	-1 830	0	8 770	0	13 692	0	4 395	0	0	0				
Totalt Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd			-1 830	0	-1 830	0	8 770	0	13 692	0	4 395	0	0	0				
varav finansierade med riktade KS-anslag			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
varav finansierade via avsatt volymutrymme			-1 830	0	-1 830	0	8 770	0	13 692	0	4 395	0	0	0				
varav objekt där hyresvärd finansierar 50 procent			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
varav finansiering inom nämndens egen ram			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				

Funktionsstödsnämnd			DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER														
Åtgärd	Fastighets- ägare	Nya platser	Budget 2023		Rev. Budget 2023		BUDGET 2024		2025		PLAN 2026		2027		Finansiering 1)Inom ram 2)Volympott 3)KS anslag		
			Hyra	Övrigt			Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	1	2	3
Funktionsstöd																	
Daglig verksamhet, ny ändamålsenlig lokal																	3
Daglig verksamhet, Ormesta																	3
Förstärkt brandskydd, samlingspott																	3
Omförhandling avtal och gränsdragningslistor																	3
Grupp och servicebostad, Beväringsgatan, förstärkt brandskydd	Örebroporten																3
Grupp och servicebostad, vid Rostahemmet, förstärkt brandskydd	Externt																3
Grupp och servicebostad, Återbruksgatan, förstärkt brandskydd	Externt																3
Gruppbostad, Gällersta gryt, kompisgunga																	3
Grupp och servicobostad, Karlslund 220, kompisgunga																	3
Grupp och servicebostad, Nordanåsvägen 23, sandlåda och kompisgunga																	3
Servicebostad, Loggatan																	3
Daglig verksamhet, Mellringevägen 98, ventilation, värme, isolering av garage	Externt																3
Daglig verksamhet, Ribbingsgatan 11, handikappanpassad toalett	Externt																3
Daglig verksamhet, Skjutbanevägen, ombyggnation till HWC-rum																	3
Daglig verksamhet, Hagmarksgatan 46, dela av ett rum med vägg																	3
Grupp och servicebostad, Mosåsvägen, ytterbelysning+armatur	Externt		10 990	0	3 590	0	3 500	0	2 350	0	700	0	700	0			3
Funktionshindrade																	
Gruppbostäder, enligt standardmodellen		144															2
1 extra gruppboende 2023 (rev projplan 19/1)																	2
Ombyggnation, Aksenäs, gruppboende, hyra(+utökning med 2 platser)			671	14 593	671	14 593	2 726	24 436	2 639	24 798	2 688	25 167	2 057	32 096			2
Totalt Funktionsstödsnämnd			11 661	14 593	4 261	14 593	6 226	24 436	4 989	24 798	3 388	25 167	2 757	32 096			
<i>varav finansierade med riktade KS-anslag</i>			10 990	0	3 590	0	3 500	0	2 350	0	700	0	700	0			
<i>varav finansierade via avsatt volymutrymme</i>			671	14 593	671	14 593	2 726	24 436	2 639	24 798	2 688	25 167	2 057	32 096			
<i>varav finansiering inom nämndens egen ram</i>			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			

Socialnämnd		DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER															
Åtgärd	Fastighets-ägare	Nya platser	2023		BUDGET 2023		PLAN						LÅNGSIKTIG PLAN 2027		Finansiering		
			Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	2024		2025		2026		Hyra	Övrigt	1	2	3
<i>IFO</i>																	
Familjecentral, Varberga	ÖBO																3
Stödboende, Sturegatan	ÖBO																3
Förstärkt brandskydd																	3
Bruksgatan, renovering	Futurum																3
Socialkontor, Vivalla, omlokalisering från tre till ett konto	Västerport																3
Totalt Socialnämnd			660	0	660	0	1 705	0	150	0	150	0	150	0			
<i>varav finansierade med riktade KS-anslag</i>			660	0	660	0	1 705	0	150	0	150	0	150	0			
<i>varav finansierade via avsatt volymutrymme</i>																	
<i>varav finansiering inom nämndens egen ram</i>																	

Teknik- och servicenämnd		DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER																	
Åtgärd	Fastighets-ägare	Budget		Rev Budget		BUDGET		PLAN						Årlig drift-kostnad	Finansiering				
		2023		2023		2024		2025		2026		2027			1)Inom ram	2)Volympott	3)KS anslag	4)Taxefinansierat	
		Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	1	2	3	4
Aspholmen verksamhetslokaler (skattefinansierad verksamhet) Berglunda	Örebroporten															8 500	x		
Nya lokaler för ökad återanvändning (taxefinans)																			
Aspholmen verksamhetslokaler (taxefinansierad verksamhet)	Örebroporten															11 400			x
Totalt Teknik- och servicenämnd		11 283	0	10 283	0	10 617	0	0	0	0	0	0	0	0	19 900				
<i>varav finansierade med riktade KS-anslag</i>		4 250	0	4 250	0	4 250	0	0	0	0	0	0	0	0	8 500				
<i>varav finansierade via avsatt volymutrymme</i>																			
<i>varav finansiering inom nämndens egen ram (inkl. taxa)</i>		7 033	0	6 033	0	6 367	0	0	0	0	0	0	0	0	11 400				

Kultur- och fritidsnämnd		DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER															
Åtgärd	Fastighets-ägare	Budget		Rev Budget		BUDGET		PLAN						Finansiering 1)Inom ram 2)Volympott 3)KS anslag 4)Taxefinansierat			
		2023		2023		2024		2025		2026		2027		1	2	3	4
		Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt	Hyra	Övrigt				
Kultur- och fritidsnämnd																	
Kultur- och fritidscenter Varberga*	ÖBO																x
Kultur- och fritidscenter Södra Ladugårdsängen utredningskostnad	Futurum																x
MerÖppet landsbyggsbibliotek, Glanshammar skola																	x
LED-belysning Tybblelundshallen	Västerporten																x
Nytt bad i Brickebacken	-																x
Fritidsbanken förråd Markbacken	Västerporten																x
Totalt Kultur- och fritidsnämnd		440	656	440	200	267	0	2 533	500	5 096	954	0	0				x
Totalt Kultur och fritidsnämnd		440	656	440	200	267	0	2 533	500	5 096	954	0	0				
varav finansierade med riktade KS-anslag		440	656	440	200	267	0	2 533	500	5 096	954	0	0				
varav finansierade via avsatt volymutrymme																	
varav finansiering inom nämndens egen ram (inkl. taxa)																	
* Beslut om investering togs i samband med ÖSB 2019																	
** Beslut om investering i plan för år 2021 togs i samband med ÖSB 2019																	
*** Tillhör kommunens egna investeringar där investeringsbeloppet lyfts inom KFF, men sedan överförs till MEX för genomförande																	